

MAGYAR BANYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

SEGÉLYT KÉRNEK WARDNAK

Howatt, az új szervezet elnöke sztrájksegélyt kér a bányászoktól. — Warden dül el, hogy mi lesz a közeli sorsa a west-virginiai bányászoknak. — Általános bérleszállítást akarnak mindenféle eszközölni.

Howatt, az új szervezet elnöke felhívást tett közzé az "American Miners"-ban, amelyben sztrájksegély beküldésére kéri a bányászokat.

Összintén megírja, hogy az új szervezet nem bír nagy anyagi lehetőségekkel, hiszen annak leginkább csak a tizenkettedik kerületben van tagja és adakozásra szólítja a bányászokat.

Warden sokkal fontosabb sztrájkokról van szó, mint ahogy azt a bányászok látnák.

A bányatulajdonosok egyesülete elhatározta a déli szénmezőkön, hogy a tizenhármast, (tehát nem az 1914-es) munkadíjat hat léptetik ezen a télen életbe.

A tervezet szerint a legmagasabb napszám három dollár lenne, a legalacsonyabb napszám 1.75 lenne a helyi munkásoknak.

Ugyancsak elhatározták, hogy behozzák a kérészámra való fizetést az egész államban.

És elhatározták, hogy mire a tavasszal a nagy tavi üzem megkezdődik, tíz órási napszámot fizetnek a bányákban.

Warden, a legkényesebb helyen kezdtek meg a támadást és bár egyenesen nem mondták meg egyelőre, hogy tíz órát fognak dolgoztatni, behozták a clean-up rendszert, ami megfelel a tíz-tizenegy óráknak.

És az volt a számításuk, ki is irták őszintén, hogy nem fognak többé óráért fizetni, hanem a tíz-tizenegy órai munkáért a szokásos napszámot fogják megadni.

Azt sem mondták meg őszintén, hogy tonnaszáma nem fog.

NÉMET KEMÉNYSZÉN NEW YORKBAN

Burns Brothers, New York legnagyobb szénkereskedése szerződést kötött a Hockel-hoven német keményszén-bányatársasággal, amelyben elvállalta a német bányák képviselését az Egyesült Államok és Canada területére.

A Burns Brothers cég Amerika legnagyobb szénüzlete és azt jelenti a társaság, hogy ezentúl évente legalább négy millió dollár ára német keményszén fognak piacra adni ezen a kontinensen.

Az amerikai keményszén-bányák csak akkor adnak buckwheat szenet a kereskedőknek, ha ugyanolyan mennyiségű lump szenet is vásárolt.

Mióta a nagyobb épületeket stokerokkal szerelték fel, azóta a kis szénnek nagyobb kelle van, de az itteni bányák nincsenek rá berendezve, hogy a szenet apró darabokra őröljék.

A Burns Brothers cég azért kénytelen Németországból szén venni, mert onnan akkor is kap Buckwheat szenet, ha darabos szenet nem rendel.

Keményszén magyarok hivatása

A magyarok hivatása, hogy a keményszéneselek közt a Lewis uralmát megdöntsék. — A kilencedik kerületben láthatják, hogy miképpen basáskodik az örült cár. — A magyarok legyenek rajta, hogy az "American Miner" a keményszén vidéken elterjedjen. — Különösen az amerikai bajtársak számára kell azt megrendeltetni.

Külön nagy hivatás vár a magyar keményszéneselek bányászokra.

Akármielyen kevesen vannak, ők tehetnek a legtöbbet ma a United Mine Workers érdekében.

Ők dönthetik meg a leggyorsabban Lewisnak és a Lewis gangnek az uralmát, ha hozzájárulnak, hogy az "American Miner"-t a keményszén vidéken elterjedjék.

Az amerikai bányászok nem ismerik a helyzetet és nem ismerhetik meg Lewisnak a működését.

Nincsen csak egy angol újság, amelyből igaz képet nyernének erről az átkozott áruságról és az az egy lap nincs elterjedve a keményszén-vidéken.

Lewis hivatalos lapját kapják, amelyben csak a tolvaj banda hazug jelentéseit olvassák és Lewisnak a szerkesztőt tolvaj keményszéneselek hivatalos lapja is, amely Lewist tűzön-vízen támogatja.

Ezek a lapok csak azt írják meg, hogy milyen nagy ember a bányász, de nem írják meg, hogy hosszú évek óta hamisított választásokkal tartja magát a hatalmon.

Hogy hosszú évek óta nem létező lokálok megfizetett és napszámra fogadott delegátusai vannak jelen a konvenciókon és hogy hosszú évek előtt tönkretette a United Mine Workerst a fővezér árusása.

Hogy nincs ma fizető tagja a szervezetnek, csak a keményszén vidéken és hogy az ott besarcolt pénzt is csak további

A TERRORISTÁK MEGJEDTEK

Az a terror, amely ráült a Lewis féle United Mine Workersra és amely kivágott a régi szervezetből minden ellenzékét, ijedten próbál a taktikán változtatni.

Indianában három ellenzéki vezért vád alá helyeztek, hogy nem "lojálisak" Lewishez és ki akarták vágni őket a Lewis féle magántársulattól.

Mint hogy azonban manapság kimennek abból a bányászok akkor is, ha nem zárja ki őket a vezetőség, most kissé megszeppentek és ma már nem dobognak ki mindenkit, aki a száját kinyitja.

Az "International" vizsgáló bizottsága "felmentett" három embert a vád alól, köztük a 11-ik kerület egyik elnökök-jét, John L. Stewart duggeri bányászt.

Ugy látszik, hogy maga a vad cár is megrémült már a saját garázdálkodásától és a kivágásokkal ezentúl nem fognak olyan nagyon színi.

rombolásra használja fel Lewis

cár.

Csak a magyar keményszéneselek ismerik a helyzetet, csak ők tudják megítélni, hogy micsoda átok ma Lewis a bányászok és csak ők képesek felolvasítani a bajtársukat, hogy meg kell szabadítani ettől a fekélytől a United Mine Workerst.

Nincs ma szervezete Lewisnak és nem jelent semmi egyebet a bandája, minthogy a keményszéneselekől besarcolt tagságdíjon élőködnek és osztogatnak, amíg azokat is szét nem robbantják. Akkor aztán hefejezi a munkáját ez az árusó, aki a nagytöke érdekében, meg a miniszteri bárszónszék érdekében tette tönkre a United Mine Workerst.

A magyar keményszéneselek látják a saját portájukon, hogy miképpen uralkodik ez a garázda csorda a bányások között.

Láthatják a hetedik kerületben és különösen láthatják most a kilencedik kerület zavaros és zajos gyűlésén, hogy nem lehet más akarat abban a szerencsétlen szervezetben, csak amit az örült cár elrendel.

A kilencedik kerület konvencióját olyan aljasul vezették, azon annyi jogfosztást vittek végbe, hogy az a leghiszékegyebb bányász szemét is kinyitotta.

Különösen a magyaroké, a kik tisztában vannak a kulisszák mögötti dolgokkal.

Álljanak a keményszéneselek magyar csatásorba.

Ezt az újságot hiába adnák át a szomszédjuknak, aki nem tudja azt elolvasni.

Csak úgy harcolhatnak a szervezet érdekében, ha az "American Miner"-t megrendelik és azt adják a hisztékeny és elbolondított bányászok kezébe.

Az American Minert minden magyar bányásznak meg kell rendelni és oda kell azt adni annyi amerikai és más nemzetiségű bányásznak, amennyinek csak tudják.

De különösen meg kell azt rendelni a keményszéneseleknek, mert Lewis előtt a pénzforrást csak a keményszén vidéken tudják elzárni.

Csak a keményszéneselek törhetik ki a nyakát a vad cárnak, mert ha ott a bevétele, a "racketje" megszűnik, akkor hátat fog fordítani a bányászoknak.

Kétszerez kötelessége hát minden magyar keményszéneseleknek, hogy az American Minert terjeszse.

Hogy tegye lehetetlenné ezt az átkot a keményszén vidéken, hogy állítsa meg a sarcolást, a mit ott Lewisék elkövetnek.

Hogy koplaltassák ki ezt az átkot a bányászok közül és kez-

detét vehesse ott egy jobb és egy tisztább élet.

Minden magyart arra kérünk, hogy a lapban levő MAGYAR nyelvű szelvényt fizessen elő az American Miner-ra, de különösen kérünk minden keményszénest, hogy terjessze ezt az újságot.

Aki bírja, az legalább tíz példányban rendelje meg, tíz barátja számára az újságot, de aki előfizetőket nem tud szerezni és aki más számára nem akarja az előfizetési díjat megfizetni, az legalább a maga egy kvóderjét küldje be és a maga számára rendelje meg az újságot.

Nem a kvóder a fontos, hanem hogy olvassák az American Minert a keményszén vidéken.

A postatörvények azonban megkivánják, hogy csak előfizetés ellenében küldjék az újságot, azért kell beküldeni a kvóder az illinois testvérekhez.

Tudassuk az illinois bajtársakkal, hogy nem küzdenek magukban, hogy nem csak ők fogják a tüzes gesztenyét mindenki számára kikaparni, hanem hogy legalább érzésben velük vannak mindenféle a magyar bányászok.

Hogy együtt érzünk, együtt küzdünk, együtt remélünk velük a Lewis elleni halálos küzdelemben és hogy nem hagyjuk el őket, amikor az erkölcsi segítségre szükségük van. Mindenki, de különösen a keményszéneselek magyarok vágják ki a szelvényt és küldjenek minél több kvóder, minél több előfizetésre az American Minerhez.

SEGITIK WARDOT

Az egész országban mozgalom indult meg, hogy a wardeni sztrájkoló bányászokat az újszervezett United Mine Workers képes legyen támogatni.

A Lewis féle sajtó, a United Mine Workers Journal csak úgy, mint az Anthracite Miner azt állítja, hogy Warden nincs sztrájk és ez a segélyezés munkáját kissé hátráltatja, de ma már helyesen van az ország bányászása informálva.

Ha Warden egy-két hétig kitartanak, akkor a segélymunkát alaposan meg lehet szervezni és kétségtelen, hogy meg lesz a lehetősége, hogy ezt a sztrájkot megnyerjék.

A társaság hol kilakoltatással, hol a gáz lezárásával akarja a bányászokat letörni, úgy látszik azonban, hogy a terrornak ezek a válogatott eszközök nincsenek hatással a sztrájk folyamataira, mert a bányászok egyre jobban elkeserednek és egyre elszántabban készülnek fel egy hosszú távú küzdelemre.

Valamilyen módon segíteni a

AKKOR ÉN IS SZÓT KÉREK

Gary, 1930 okt. 31. Olvastam az újságunkban a Fejes József bajtárs irását, hogy rendezzünk bányászbalokot a kával keressek meg, amit erre Bányászlap javára és én nem vagyok ennek se elrontója.

De van másik dolog is, amit gyorsabban megtehetnék és a mit régen meg is kellett volna tenni minden egyes bányász

nak, aki járhatja ezt az újságot. Azért írom én is ezt a pár sort, mert én is láttam, hogy nem fogadott el a Bányászlap egy egyleti osztálytól ajándékot. És meg akarom írni, hogy mitőlünk mindig elfogadják a pénzt a Bányászlap, mert minél inkább kináljuk azt ajándékba.

Én tagja vagyok az öreg Tug River Egyletnek és tudomásom szerint évek óta mindig kalauzt adunk hirdetésként a Bányászlapnak. És fizetünk a kalauzért. Igaz, hogy nem sokat, de ami keveset adni tudunk, azt mindig pontosan megadjuk.

A kalauznak hasznát látjuk, de tudom, hogy akkor is közölnék azt a Bányászlapban, ha semmi hasznát nem vennék, mert pártolni akarjuk az újságunkat.

Hát ez az ut nyitva áll minden bányászegylet számára. Ahol csak valamiféle egylet, vagy egyleti osztály van, ott mindenütt meg kellene szavazni egy összeget a Bányászlapnak kalauzra. Ha mondjuk csak tíz dollár szavazna meg minden bányapléz minden egylete, akkor egész szép támogatást kapna tőlünk ez az újság. És nem éreznék meg senki közlünk.

Tudom, hogy sok helyen úgy tartják, hogy van a Verhovay-műkben és hogy nem hagyjuk el őket, amikor az erkölcsi segítségre szükségük van. Mindenki, de különösen a keményszéneselek magyarok vágják ki a szelvényt és küldjenek minél több kvóder, minél több előfizetésre az American Minerhez.

Azért a kalauz nincs kárára egy osztálynak sem és az a fontos a dologban, hogy a Bányászlap akkor meg tudna élni és talán nem kellene a szerkesztőknek a kenyeret másféleképpen keresni meg.

Csak nézzék meg a bányászok az újságban a hirdetést. Egyikben a Bányászlapot hirdetik, másikkban a levélpapírt és a nyomdát, a harmadikban megint a Bányászlapot. Mert a többi hirdetéseket elvonták az újságtól. Miért vonták el?

Mert a Bányászlap soha nem a Pittsburgh Coal Companyt, vagy a Mellon bányát támogatja.

A magyar junistáknak régen ki kellett volna eszközölni, hogy a júni a bányászújságot támogassa. Mert a Bányászlap mindig a szervezkedés mellett volt. Én az első számtól kezdve olvasója vagyok a lapnak, de soha mást nem láttam benne, minthogy a szervezést hirdette.

Ahelyett, hogy a júni támogatná a lapunkat, most is az támogatja az új junit.

Sok bajos ügyben kívánjuk, hogy a lap megtegyen olyasmit, amit más újság nem tesz meg. Azért nem szoktunk fizetni. Egyszer én egy óhazai ügyben öt dollárt küldtem be, visszaküldték.

Valamilyen módon segíteni a

lapunkat, az biztos, mert nem hagyhatjuk elpusztulni és azt sem kívánhatjuk, hogy más munkások szavazzanak meg, amit erre ráfizetnek.

Hát én nem vagyok ellene semmiféle bálnak és mulatságnak és talán itt Garyben később ajánlani is fogom, hogy Bányászlap-napot rendezzünk, de egyelőre azt indítványozom, hogy ahol ennek az újságnak egy barátja, vagy olvasója van, ott minden egylet, vagy egyleti fiók szavazzon meg legalább tíz dollárt a jövő évi kalauzért.

Ne alázzuk meg a szerkesztőket ajándékkal, hanem fizessük meg a hirdetést.

Hány száz magyar egylet van az egyes bányaplézekben, amik mind megszavazhatnák a tíz dollárt a jövő évre.

Azért én azt ajánlom, hogy kövessék minden magyar bányász egylet és egyleti fiók a Tug River egylet példáját és a legközelebbi gyűlésen szavazzák meg, hogy kalauzoltatják az egyletet a Bányászlapban.

K. J.

a Tug River egylet tagja

WEST VIRGINIAI BANYASZERENCSETLENSÉGEK

Ez év július hónapjában 46 bányaszerencsétlenség történt a west virginiai szénbányákban és ezzel az 1930-as esztendő első hat hónapjában összesen 254 bányaszerencsétlenséget könyvelhetett el a west virginiai bányahatóság. A szerencsétlenségek közül a leggyakoribb július hónapban a bányák mélyén elhalt munkások száma 41; a lejáró 26 bányászt ölt meg; a szén kihozatalánál pedig 12-en vesztették életüket. Ezenkívül egy bányászt a robbanás, egyet az áram, egyet pedig a szénvágó gép küldött a másvilágra.

RÉM-MESÉK INDIANÁBAN

Indiana államban több nagy bányás scab alapon dolgoztak, de az is fáj nekik, hogy a szervezett bányászok picketelnek a bányáknál és ezt is meg akarják szüntetni.

Elment há egy bizottság a Hoosier Coal Sales Co. bányájától a kormányzóhoz és "védelmet" kért a "csöcselék" ellen, amely lincseléssel fenyegeti a sztrájktrókat.

A kormányzó detektíveket küldött Sullivan megyébe, a kik azt jelentik, hogy sem "csöcselék" nincs a megyében, sem lincseléssel nem fenyegetik a sztrájktrókat, ellenben békés picketeléssel háborgatják őket a munkában.

Ahol csak scab bányáról van szó, ott Lewisék se nem lincselnek, se nem erőszakoskodnak, mert minden erejükkel ott vetik latba, ahol az új United Mine Workers szervezi a bányászszágot.

Olyan helyen tényleg verekednek, duhajkodnak, mert Lewiséknak a szervezet fáj, nem pedig a scab munka.

"48"-tól - New Budán át - Dakotáig

"Bucsut mondott az új-budai farmer életnek Beisiegel Károly százados, Koszta Mihály őrmester és Pokorny Antal hadnagy..."

Kende Géza: "Magyarok Amerikában." I. 161. oldal.

Beisiegel Károly, a hős sváb kapitány tehát bucsut mondott Új Budának, a negyvennévvelas emigránsok iowai telepének és nem találjuk többé nyomát, hogy merre vitte a száműzött: keserves sorsa Budavár nagy hőst és a családját.

Kossuth Lajos sikertelen látogatása után a szabadságharc emigránsai szétszóródtak, ahogy a sárguló faleveleket szerte hujja a hideg őzi szél, irány nélkül: és csak a bánat, a csalódás volt mindannyiuknak a társulájában. Hová lettek, merre mentek, a legtöbbjéről soha nem sikerült megtudnunk.

Kende Géza, az amerikai magyarság történetírója éveken át nyomozta, hogy kit merre vetett a sors Új Budáról, az első amerikai magyar telepről.

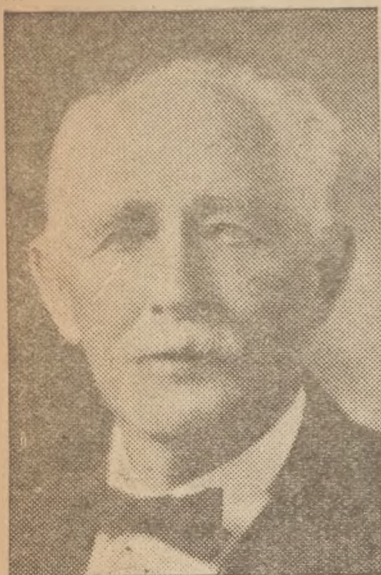
Több magyar család leszármazottait megtalálta, jó egy-néhánnyal az érintkezést felvette, de Budavár nagy hőse, a sváb kapitány többé egyetlen szóval sem szerepel a könyvében.

"Bucsut mondott az új-budai farmer életnek Beisiegel Károly..."

És az amerikai magyar élet jéghegy közönyében örökre befutott a lába nyomát a prairie szél, amely Új Budát is első porté Iowából...

Két év óta egyre magyarokat keresek, magyarok után kutatok Dakotában.

Jártam a Dickinson vidéki gazdag magyarok közt, nemrég búcsúztam rá a javai ezer holdas magyarokra és minél több honfitárs ajtaján kopogtattam, annál többnek a nyomára bukkantam.

Beisiegel György, az idősebb Beisiegel testvér, aki hat éves korában vesztette el édesapját New Budán.

Amerikai barátaim ismerik ezt a szenvedélyemet és legalább két-háromszáz ismerősöm állandóan kérdezik a szomszédját, hogy nem-e tud magyarokról.

A két Dakotában nagyon vegyes a lakosság. Sokkal több a bevándorolt, mint a száz percentes, hacsak az igazi száz percenteseket, az indiánokat nem számítjuk és nem tudja egyik a másikról, hogy hol ringott a bölcsője.

PAIN-EXPELLER

—Külsőleg használják—

Fájós izmok
Reumás fájdalmak
Ágyékfájás
Felfázások
Influenza
Ficamodások
Zúzódások
ellen

Vegye az eredetit — több, mint ötven éves.

A Horgony védjegy a csomagon megvan. Ost. Millió és millió üveggel adnak el évente belőle. Minden üveggel kis könyvecske jár, amely megmondja a PAIN-EXPELLER használatát. Aron kívül leírja részleteiben számos használati lehetőséget.

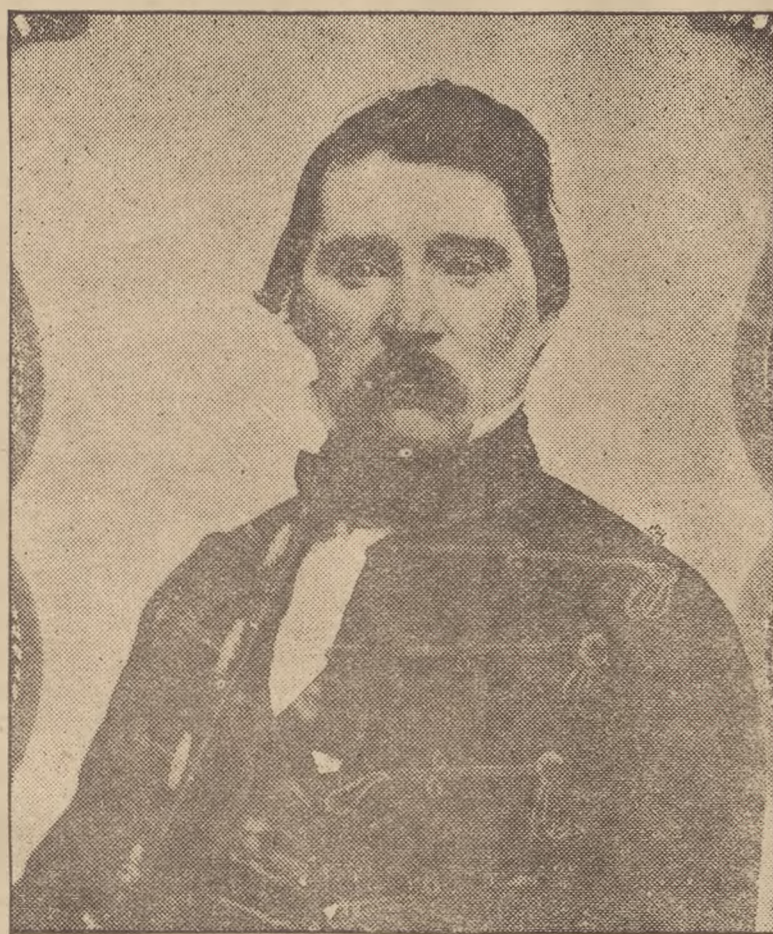
Minden gyógyszertárban 35¢ és 70¢ vagy egyenesen ezen a címen

KILLS PAIN

The Laboratories of
PAUL RICHYER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N.Y.C.

És alig van hét, hogy innen-onnan levelet ne kapnék, amelyben egy másik, még egy másik magyarra vagy kis magyar kolóniára ne hívnák fel a figyelmet.

És mikor alkalmam van rá, én ezek után a nyomok után elindulok, hogy Dakotában magyarokat keressek.

Beisiegel Károly Budavár sváb hőse, Kossuth leghűségesebb katonája, aki emigráns-társaival együtt megalapította New-Budát Iowában.

Vagy két hónapja kaptam az első levelet egy dakotai magyar családról. Az állam egyik magasrangú tisztviselője hívta fel rájuk a figyelmem és azt írta, hogy gratulál az újabb felfedezéshez, mert milliomas magyarokat találta a számomra.

Nem vettem a levelet készpénznek.

Mert aki régi nyomok után indul, annak nagyon sok csalódással kell találkozni.

Sokszor találtam német-országi, román, totót olyan helyen, ahová engem magyarok keresésére küldtek.

Ebben a levélben is tökéletes német nyelvet írt le az ismerősöm. Aztán hát a milliók sem nagyon bíztattak.

Nem vagyunk nagyon szerencsés náción és leginkább ismerjük azt a pár magyart, akik a milliókig eljutottak.

Igaz ugyan, hogy ma már sok magyart ismerek Dakotában, aki többet ér ötvenezer dollárnál és nagyon keveset ismerek olyat (a régi farmerek közül), aki huszonötezer dollárt meg ne érne, de hát ezek még mindig messze vannak a milliótól.

Az első levél után pár nappal új levelet kaptam, más ismerőstől, aki szintén erre a német nevű családra hívta fel a figyelmem.

A harmadik-negyedik levél már legendákat írt erről a "Hungarian" családról.

Hogy egész "township"-en gazdálkodnak.

Hogy ezekben számlálják a marhákat ebben a nagy gazdaságban.

Hogy a juhok tizezerével legelnek a hegyek között.

És — persze — hogy milliókban lehet a vagyonukat számlálni.

Még pedig jó egy-néhány millióban.

Legendák után én szeretek elindulni.

Cutifachiqui, De Soto, Sakaka Wea, Lafitte legendái engem hét szer keresztül vittek már ezen az országon, de valahogy a magyar legendáktól húzódok.

Mert a magyar legendák mindig szomorúan és olyan nagyon sokszor csalódással szoktak végzódni.

Barátaim azonban nem végeztek fél munkát.

Nemcsak engem noszogattak, hogy ezeket a "honfitársakat" felkeressem, hanem nekik is beszélték már rólam.

Elmondták nekik, hogy egy

magyar lapszerkesztőnek milyen furcsa mániája van, hogy egy magyar újságíró a honfitársait kutatja a Dakotákban.

És azt írták a barátaim, hogy ez a milliomas "honfitársam" türelmetlenül várja, hogy felkeressem.

Egész őszinteséggel elárulhatom, hogy milliomasok én rám

türelmetlenül nem igen szoktak várakozni.

Hajdan, az életem egy nagyon szomorú korszakában volt dolgom közülük egy-kettővel, de akkor is leginkább én vártam, sokszor és sokat vártam az ő előszobáikban. Ahol egy újabb kölcsönt kértem egy szomorú emlékü vállalkozás számára, vagy szívet próbáltam eladni, hogy kényere legyen a népemnek.

Egész új dolog volt az életemben, hogy egy "milliomas" türelmetlenül várjon én rám és minden kétkedésem dacára elhatároztam, hogy a legközelebbi nyugati utam elvisz ahhoz a családdhoz.

*
Ötödmagammal jártam a mult hetekben a Dakotákat.

Fay Fisherent kívül velem voltak Bakó János barátom Clevelandból, Baranyai József a Detroit melletti Ecorseből és Delegán János az indianai Hammondból.

Ők a Dakotákra és leginkább javai magyorkra, én arra a bizonyos milliomas honfitársra voltam kíváncsi.

És mert a kalauz én voltam és a dörgést, meg a járást öntünk közül csak én ismertem, úgy intéztünk a kirándulást, hogy az ut legvégén kezdtem a vizitellést és visszafelé nézték az utitársaim a Dakotát és Java, az ezerholdas magyarok faluja volt a legutolsó állomásunk.

Lemmonban szálltunk ki a vonatról, ahol egy régi ismerősöm, Mr. Williams, a város kereskedelmi kamarájának a titkára várt bennünket a vonatról.

Jó volt, hogy várt bennünket, mert utitársaim aznap nem tudóságon lelkesedtek Dakotáért.

Meleg nyári napon indultunk el Chicagoból és a dakotai prairie felett hideg téli szél dühöngött.

Azt ők csak tíz nap múlva tudták meg, hogy a hideg napok erefelé is látogattak és aznap még abban a hitben szálltak le a vonatról, hogy csak arra felé vannak ilyen hidegek és hogy a Dakotákban a tél október közepén beköszöntött.

Még szerencsém volt nekem, meg Dakotának, hogy négy-öt nap múlva ott beköszöntött az indián-nyár és hogy közben a lapok megírták a buffalói havat, meg a keleti hideg időjárást.

Mr. Williams a szállodába vezetett bennünket és mikor ottani szerkesztő barátommal kezett

fogtam, bemutatott egy hetedfél láb magas, hatalmasan megtermett ezüsthajú fehér bajszú öreg urnak.

"Mr. Beisigl, Mr. Himler."

Ez lett volna hát a milliomas "honfitárs", aki vagy husz mérföldről jött oda, hogy engem Lemmonban üdvözzöljön.

Egy kicsit elfogódtam, mikor az öreg ural kezét fogtam.

Angolul beszélünk és nem mertem azt a bizonyos kérdést feltenni. Féltem a választól, féltem tőle, hogy egy szóra szétfoszlik a legenda.

Végre hát mégis tul kellett esni a feszült helyzeten és félénken, tartózkodva megkérdeztem Mr. Beisiglt: "Are you by any chance a Hungarian Mr. Beisigl?"

"Yes sir, I am a real magyar and I am very proud of my nationality."

("Igen, én valódi magyar vagyok és nagyon büszke vagyok a nemzetiségemre.")

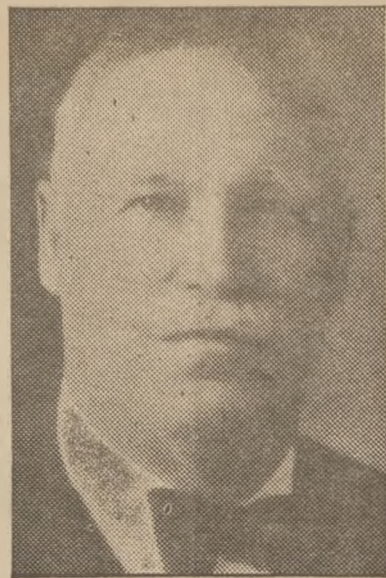
Hát szép válasz volt, de azért egy kicsit lehűtött.

Mert magyar helyett "magar"-nak hívta az öreg ur a nemzetiséget. Ebből láttam, hogy magyarul itt nem fogunk beszélni.

Szerencsére nagyon sok időm nem volt gondolkodni, mert automobilokba csomagoltak bennünket és még jószeriben a táskánkat sem tettük le, már uton voltunk a híres Beisigl-ranch felé.

Amelyről hát az is kisült, hogy nem egy "township" a nagysága. Hanem nagyobb, mert egy township csak valami huszonháromezer akér lenne, a Beisiglek pedig közel harmincezer — pontosan talán huszonnyolcezer-négyszáz — akér földön gazdálkodnak.

Husz perc alatt befordultunk a nagy "pusztába", a home-

Beisigl Agoston, aki büszke rá, hogy "real magyar" a származása

ranchre, amelyet felesleges itt leírnom. Tessék a moziban egy western képen egy nagy ranchet megnézni.

A hatalmas fákkal övezett udvar közepén áll a nagy porta, a melyben két Beisigl család fér meg egymással. Mert a Beisiglek ketten vannak.

Aki értünk jött, az ifjabb, ma még csak a hetvenegyedik évében van és azt Augstnak hívják. A ranch-ház "nagy szobájában", amit én nem akarok parlor-nak sértegetni, várt bennünket George Beisigl, aki a hetvenötödik évét tapossa.

A ház két asszonya német, nővérek ők is és csak a regényekben olvas az ember olyan leírhatatlan vendégszeretetről, a hogy azok bennünket fogadtak.

Az öreg Beisigl csak épen hogy a nyakába nem borult az embernek, az asszonyok pedig a szó szoros értelmében a helyet fújták meg, ahová bennünket leültettek. Én nem egy kocsin mentem Beisiglel, vele hát többet a magyarságról nem tudtam beszélgetni.

De mikor végre a barátságos meleg szobában leülhettünk, mikor az első pár szón tul voltunk, a "fiatal" Beisigl megmondta az öregnek, hogy mi volt a kérdés sem hozzá Lemmonban.

(Folytatás a 6-ik oldalon)

MINDEN CSALÁD

örök becsben tartja azokat a fényképeket, melyek a családi élet legszebb és legjellemzőbb mozzanatait örökítik meg. Ezekből a képekből össze lehet rakni egy-egy familia egész történetét.

A MAGYAR BÁNYÁSZLAP

nagy áldozatok árán most lehetővé teszi, hogy minden olvasója szert tehessen egy ilyen családi történelemre, melyet öreg korában mindenki szívesen lapozgat majd.

A Magyar Bányászlap

TELJESEN INGYEN

ad egy fényképezőgépet minden olvasójának, az alábbi feltételek mellett, hogy mindenkinek módjában legyen egy családi fényképalbumot összeállítani. Olyan ajánlat ez, amelyre

NINCS PÉLDA

a magyar újságok történetében, de a Magyar Bányászlap szívesen hozza meg ezt az áldozatot is.

EZT A GÉPET

teljesen ingyen kapja mindenki, aki egy új egy éves, vagy két új fél éves előfizetőt szerez a lapnak.

Gyermekeknek is örömet szerez vele, ha egy fényképező géppel lepi meg. Kezdje el a családi történelem összeállítását már a gyermek.

SZEREZZE MEG

az új előfizetőt, küldje be a pénzt és mi azonnal továbbítjuk Önhez a pompás új fényképezőgépet.

Annyi fényképezőgépet kaphat, ahány új egy éves előfizetőt szerez.

SI ESEN

mert ezen hallatlanul új ajánlatunk csak rövid ideig tart.

Ezen kedvezményünk, csak új előfizetések-re vonatkozik.

MAGYAR BANYÁSZLÉZÉK MÉSÉI

AZ ÁTKOZOTT ARANY

Írta: E. WITMAN CHAMBERS

(Folytatás)

— Nos, azt hiszem, jobb lesz, ha dolgunk után látunk, akárhogy is és a mai napi termelést elvégezzük, még hogyha Crimson Castle el is merül. Ha meglátja a kapitányt, amikor lejön a hegyről, szeretném, ha beküldené hozzám. Jó lesz, ha nem mondanók meg neki, ami történt.

Belding bebotozta a malomba és ismét munkájához látott. Két órával később gyors lódobogást hallott maga mögött. Mielőtt megfordult, már tudta, hogy Curtis van mögötte. Az öregember egy pillanatig megállt és reá-bámult. Nagyon megtörtnek, fáradtnak látszott.

— Hát ez mi ezuttal, Don? — kérdezte a kapitány csendesen. — Találkoztam Billel, kint, azt mondotta, hogy beszélni akar velem. Mit tettek azok az emberek megint?

— Az érkivonat rakomány alatt beszakadt a Hangman hid — felelte Belding kétségbeesetten — a rakomány a folyóba esett.

— Az oszlopok el voltak vágva, vagy ilyesmi?

— Nem, csak meglazítva valahogy, gondolom. Weatherby feltelefonált, hogy biztosan Ellison tette, de semmi bizonyítékot nem talált érrenézve.

— Ugyan! Ez nem volna nehéz. Az olyan fickó, aki érti a mesterségét, meglazít egy hidtartó oszlopot, anélkül, hogy nyomot hagyna hátra. Így tehát az érkivonat elveszett.

— Igen, a sziklák felhasították a zsákokat.

A kapitány nagyon csendes volt. Egyáltalán nem volt izgatott. A cselekményei higgadtak és megfontoltak voltak. Az ajkai kissé elsápadtak, ami megdöbbentette Beldinget. Ugyanezt a sápadtságot látta egyszer egy mexicói játékos ajkán. Öt perccel később az az ember leszurt egy másikat.

— Üljön le, Don, szeretnék önnel beszélni, — mondotta a kapitány nyugodtan, egy nagy ládat borítva fel.

Mind a ketten némán leültek.

— Azt akarom, hogy most ön hozza tisztában ezt a dolgot, — mondotta Curtis. — Elsősorban nincs tőkének. Ön ezt legjobban tudja. Arra számítottam, hogy a jövő hétre szükséges anyagbeszerzésre hitelt fogok kapni, a rakomány értéke erejéig.

— Utóbbi időben a hitelem nem emelkedett magasra. Ugy képzeltem, hogy amikor leszálítom ezt az érkivonatot, a hitelem helyre fog állni.

— Most ez természetesen már szóba sem

jöhet. Az egyetlen személy a városban, aki nekem pénzt kölcsönözne, Weatherby Bill. De véletlenül tudom, hogy ő rövid idő előtt új teherkocsikat vásárolt és így ő sem áll jól készpénz dolgában. Ez a mai baleset, még hogyha biztosítva volt is, alkalmasint mélyen sújtja. Nem lehet arra gondolnom, hogy pénzt kérjek tőle kölcsön. És Charlev Bartlettnek sincs kölcsönadni való pénze.

— Egyetlen reményünk a társulat kisebb ségi részvényeseiben lehet. — folytatta Curtis. — Ezelőtt is kértem részem több ízben pénzt tőlük és mindig hátat fordítottak nekem. Azonban ezuttal megmutattak, hogy mit tudunk és ez már más. Talán most már vállalnak egy kis kockázatot, hogy átsegítsenek a zavarón. De most hallom, hogy erre is kevés a kilátás. A legtöbbje meglehetősen zsugori, szűkmarku, öreg tőkefű. Egyetlen reményem, hogy összehívom a társaságot egy kis ülése Markvillebe és ott igyekszem rávenni őket. Ha sikerül, akkor üzembem tarthatjuk a bányát addig, míg egy új rakomány érkivonatot termelhetünk. Akkor pedig megint minden jó lesz.

Belding szíve, mintha megdermedt volna a mellében. A kapitány, anélkül, hogy észrevette volna, olyan volt, mint a haldokló, aki halálos ágyán hagyatékára vonatkozólag az utolsó utasításokat adja. Lassan beszélt, mintha meg akarna bizonyosodni felőle, hogy egyetlen szava sem kerül el hallgatója figyelmét. Arca nagyon ünnepélyes volt, a szava komoly, modora végtelenül nyugodt.

— Néhány héttel ezelőtt végrendelkeztem és a bányában levő egész részemet önre hagyományoztam, Don. Jónak gondoltam arra az esetre, ha bármi történne is velem. Mindig jó dolog, ha az ember előrelátó, tudja, fiam. Természetes, hogy ha valami történik, azt akarom, hogy a feleségemről gondoskodjanak. Az egyetlen érték, ami fölött rendelkezem, a bánya és az egyetlen ember, akiben a világon bízom, hogy üzembe hozza, ön. Azóta a husz év óta, amióta küzdök a bánya miatt, ön többet tett és többet kockáztatott a bánya dolgában, mint bárki más. Remélem, hogy ha velem valami történik, ön nem szenved kárt. Azt hiszem, mindent megmondtam, amit fontosnak tartottam. Elméjébe véste az egészet?

— I.....igen! — dadogta Belding. — Azonban mit akar csinálni?

— En? Magamhoz veszem a hatlövetűmet, lemegyek a hegyiuton és lelövöm azt a két gazembert. Ezt akarom tenni.

A kapitány szavai végleges elhatározásként csengtek, a hangja azt jelezte, hogy

minden remény, őt szándékától eltéríteni, hiábavaló.

— De kapitány! — kiáltotta Belding rekedten — hiszen ez gyilkosság.

— Nem, nem gyilkosság, Don. — jelentette ki az öreg szilárd hangon. — Ez igazolható önvédelem.

— De önt egészen biztosan elítélik gyilkosság miatt. Annak a két embernek tulságosan sok barátja van a megyében. Egészen biztosan a vesztőhelyre küldik önt.

— Ez azután már nem tesz különbséget. Akár vesztőhelyre küldenek, akár nem, a két gazember lelövése igazolható dolog marad. Kárt okoztak nekem minduntalan. Nem tudom, miért tették, milyen ok vitte őket rá, de megtették és elkeserítették egész életemet. Megtámadták, levertek az egyetlen dolgot, amit a feleségemen kívül a földön szeretek: a bányámat, Crimson Castlet. Nem, fiam! a saját torkukat vágták el. Nem okolhatnak senkit a világon, csak magukat.

— A kocka el van vetve — folytatta. — Nem vagyok gyáva, Don, habár néha annak éreztem magam, mert eltűntem minden gazságukat, anélkül, hogy visszavágtam volna. Törvényes uton semmiféle elégtételt nem szerezhetek magamnak. Először is Ellison és a bíró tulságosan nagy barátságban vannak; másodsor nagyon óvatosan dolgoznak. Nem, csak egyetlen ut áll előttem. És ez az ut: lelőni őket.

A kapitány felállt. Bár Belding látta, hogy szinte reménytelen vállalkozás, hogy szándékától eltérítse, a mérnök gyorsan megragadta az öregember karját.

— De lehet, hogy nincs is semmi közük a hid leszakadáshoz! — kérlete az öreget. — A szerkezet régi volt és magától is beomolhatott.

Curtis bágyadtan mosolygott és lassan rázta a fejét.

— Nem, tudom, hogy van közük hozzá, Don. A hid szilárd volt. Még husz évig el-tartott volna. Nem, fiam. Hiába minden, nem beszél ki ezt a fejből. Lemegyek a hegyi-uton.

— Akkor hadd menjek önnel. Fegyveresen megyek és megígérem, hogy fedezni fogom, bármit fog is tenni. De először beszéljen velük. Adjon nekik egy utolsó lehetőséget, hogy jövétegyék, amit elkövettek. Oly kicsi dolog, néhány száz dollár. Ezért nem érdemes két embert megölni. Menjünk le együtt és nézzünk nyíltan és egyenesen a szemükbe és beszéljünk velük. Ha pedig valamit tesznek, hogy kibujjanak a jóvátétel elől, — akkor megkezdheti a lövöldözést.

Megígérem, hogy segítsek önnek!

— Ez nem az ön harca, Don. Egyedül az enyém.

— De az enyém is! Én is elvesztettem a részemet az önével együtt. Mindent, amit belefektettem Crimson Castleba. Engem ép úgy megillet a harc, mint őnt.

— De esetleg ott marad a porondon, Don, — szölt Curtis nagyon nyugodtan.

— Kapitány, ezzel nem törődöm. Ez az én küzdelmem. Önnel megyek.

Az öregember egész különös tekintettel nézett Donaldra. Curtis olyasvalamit olvasott ki Belding szeméből, amit sohasem látott azelőtt. Azután bütykös kezét kinyújtotta, hosszan és melegen megszorította Beldingét.

— Fiam, ön a legjobb barátom, mióta élek. Együtt megyünk.

A kapitány rögtön előrement a malomtól a házhoz. Curtisné ott ácsorgott a küszöb közelében, várva és rettegve, hogy mikor jön a férje. Belding elfordította fejét, amikor a kicsi öregasszony szemében meglátta a reménytelen félelmet. Azonban a kapitány mosolyogva lépett eléje.

— Halló, mama! — mondta. — Ugy látszik, a balszerencse még mindig üldöz. — Azt hiszem, hallottad, mi történt az érkivonattal?

— Igen — mondta az asszony remegő hangon. — Hová megy most?

— Csak a szobámba, valamit kihozok, mama.

Belding és Curtis bement a kapitány szobájába. Az öregember bezárta az ajtót, odament a tulsó falhoz és két kopott revolvert akasztott le a fogasról. Az egyiket odadotta a mérnök elé.

— Rejtse el a kabátja alá — mondta kurtán. — Nem kell, hogy az asszony meglássa a fegyvereket. Habár, azt hiszem, ő egész jól tudja, mit fogok tenni.

Felcsatlakoztak a revolvereket, begombolták kabátjukat fölöttük és ismét kisiettek az ebédőbe. Belding egyenesen keresztülment a szobán, ki a szabadba. De nem kerülhette el, hogy meghallja az asszony szavait.

— Te a Hurokhoz akarsz menni, Péter. — Az asszony szava bágyadt, halk volt.

— Igen, mama, egy kis dolgom van ott. Isten veled.

Egy pillanatig csend volt.

Akkor az asszony kissé erősebb hangon megszólalt:

— Isten veled, Péter.

Nem volt itt hisztéria, zokogás, erőlködés, hogy a kapitányt szándékától eltérítse. Curtis megjelent a küszöbön, a karja átfog-

ta a törékeny kis öregasszonyt, aki oly sok évig volt társa. Curtis lehajolt és megcsókolta a feleségét, azután Beldinghez lépett.

Az öregember szeme fátyolos volt, de a járása szilárd és elszánt, amikor végimentek az ösvényen és elhaladtak a malom mellett. Itt megpillantották Rozskenyér Bill óriási alakját, aki ott lebzelt a kapualjban. Ahogy a Teuton feléjük közeledett, Belding észrevette, hogy a kezében puskát tart.

— Azt gondolom, én is lemegyek a hegyi-uton — mondta közönbös hangon.

A kapitány gondterhelten arcán meleg mosoly jelent meg.

— Sajnálom, Bill, de úgy vélem, jobb lesz, ha itt marad és vigyáz a bányára. Lehet, hogy nem jövünk vissza. Akkor helyettem önnek kell az ügyeket ellátni. Megérti, ugy-e, Bill?

A nagy fickó komoran pislogott. Azután lassan bólintott szőke fejével.

— Ha ön így beszél, kapitány, akkor azt hiszem, maradnom kell — felelte.

— Jobbnak látom, Bill.

— Rendben van, kapitány. Viszontlátásra! — Bill megfordult és gyorsan bement a malomba.

A hegyiuton lefelé sem a kapitány, sem Belding nem beszélt. Azonban, amikor a Polaris épületeket megpillantották, a mérnök megállt és megfogta Curtis karját.

— Megígéri, hogy módot ad nekik a jóvátételre, ugy-e, kapitány? — kérte.

— Igen, megígérem — felelte a kapitány vonakodva.

— Megbeszéli az egész dolgot velük, mielőtt fegyverhez nyúl?

— Igen, megbeszélem. Azt hiszem, nem sokat érünk vele, Don. De hajlandó vagyok megtenni, amit ön kíván. Módot akarok nekik nyújtani, hogy jóvá tegyék, amit ezzel az érkivonattal csináltak. Azután, ha elutasítanak, kihuzom a revolveremet. Nincs más kiút. Ha annyiban hagynám a dolgot, soha többé nem nézhetnék senkinek a szemébe ezen a vidéken. Most pedig menjünk, fiam.

Bár iparkodott nyugodtnak és közömbösen látszani, Belding érezte, hogy a szíve zakatol, amikor a Polaris irodájának aajtájához értek s megálltak. Biztosra vette, hogy Ellison nem fog engedni és azt is biztosra vette, hogy Curtis beváltja fenyegetését. Bár hallgatna Curtis a józan ész szavára, bár gondolná meg az ügyet, bár engedné, hogy a haragja helyett megfontolás irányítsa tetteit!

(Folytatása következik.)

TARNÓCY ÁRPÁD VERSEI

Bejelentjük az amerikai magyarságnak, hogy TARNÓCY ÁRPÁDNAK, a kitünő lírikusnak százötven válogatott versét kiadjuk. A kötet szeptember havában kerül ki a sajtó alól. A szerző és több világhíri magyar művész: Linek Lajos, Kóber Leó, Finta Sándor, Kallós Árpád, Sarkadi Laó, Kende Géza illusztrációival. A művészi fedélrajzot Fejzsés Gyula készítette.

Olyan esemény ez, mely az egész magyarság érdeklődését megérdemli. Tarnócy husz éve él Amerikában, közeletünknek egyik legtiszteltebb egyénisége és mint költő, minden összvetésben a legérdekesebb lírikusok közé tartozik.

Tarnócy szíve olyan tűzhely, amimél minden magyar megmelegedhetik. Rajongással szereti a magyart és szebb magyarsággal kevés írónk ir.

Felszólítunk minden magyart, aki Amerikában él, hogy szerezzék meg ezt a verseskönyvet. Kétféle kiadásban jelenik meg: Fűzve, illusztrálva és két színben nyomott borítékrajzzal KÉT dollárért; diszkiadásban, a szerző aláírásával ÖT dollárért.

A megrendelés, amelyhez az összeg is csatolandó, erre a címre küldendő: REV. JOHN ORMAI, 16 WOODETTE PLACE, BUFFALO, N. Y.

Október első két hetében mindenki megkapja a könyvet.

Teljes tisztelettel:

Buffalo, N. Y., 1930 augusztus hó

A BUFFALOI HUNGARIA KULTURKLUB TARNÓCY BIZOTTSÁGA

REV. ORMAI JÁNOS, elnök
FATHER MOSONYI LIPÓT, D. D.
DR. KLEIN SÁNDOR

A verskötet szerkesztőségünkben is megrendelhető

NEM KELL A SLACK

A szénpiac el van árasztva slack szénnel. — Hiába vannak a lump és az egg szenket, a lezárt gyárak hiányzanak a slack piacról. — Jelenleg ötven cent az aprószén tonnájá. — Nincs rá kilátás, hogy hirtelen javulás jönne a helyzetben

A szénpiacon a slack szén valószínűleg megtorlódott. A lezárt gyárak hiányzanak a piacról és a vasutak sem fogyasztanak annyi apró szenet, mint mikor normális a forgalom.

Ennek nemcsak az a következménye, hogy a slack szénnel nincsen ára, hanem az is, hogy a bányák szajdingjai tele vannak megrakott slack-szenes kocsiakkal.

A slack ára most negyven és ötven cent közt váltakozik.

Vannak szerencsésebb bányák, amelyek a slacket szerződéssel szállítják és ezek valamivel többet kapnak és vannak kivételes jó minőségű slack szenek, amelyekért ma is adnak hatvan-hetven centet.

De átlag az apró szén tonnájá nem hoz ma a bányáknak többet ötven centnél.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a lump szén ára másfél dollár és dollár hatvan közt váltakozik, hogy a slack szenet ötven centért kell vesztegetni, akkor könnyen kiszámíthatjuk, hogy a szén run-minejéért nem kapnak többet tonnánként egy dollárnál a bányák.

A Pocahontas slack nem jó minőségű, csupa por, és tavaly sem fizettek érte többet ötven centnél. Az idén harminc centet kínálnak érte, de annyiért sem nagyon akarják. Egyáltalában nem akarják megvenni.

Ha a helyzet ilyen marad —

és félni lehet tőle, hogy ilyen marad — akkor a Pocahontas vidéken a slacket benn fogják hagyni a bányákban, mert nem fizetődik ki azt kiloadolni és ki-huzni.

A slack szenet azok a nagy üzemek használják, amelyek gépekkel futenek, ahol tehát arra külön be vannak rendezkedve.

Kézi fűtésnél ipari célokra nem érdemes, mert nem tudják gazdaságosan használni.

Most éppen ezek a nagy üzemek vannak lezárva, most a legnagyobb ipartelepek nem dolgoznak és most a vasutak legnehezebb mozdonyai — a gépekkel felszerelt mozdonyok — vannak kivéve az üzemből.

Ez törté le slack szén árát, azért nincs kereslet a kis szénnre és mert nem lehet remélni, hogy a nagy ipari üzemek hamarosan megindulnak, arra sincs kilátás, hogy a slack szén piacot kap.

Amíg pedig a slack szénnre, a legnagyobb százalékból rostált

Három napi köhögés veszélynek a jele

A hűléstől eredő köhögés komoly bajokhoz vezet. Most megszűntetheti Creomulsion-al, amely egy emulsió creosote és szódával keletkezik. A Creomulsion egy új orvosi felfedezés, melynek hatása kettős, enyhíti és gyógyítja a gyulladást, amely a nyálkahártyát és megakadályozza a csirák fejlődését.

Valamennyi ismert gyógyszer közül magas orvosi tekintélyű a creosotot ismerik el a legnagyobb gyógyító tényezőnek köhögés hűlés és a torokbajok más formái ellen. A Creomulsion creosoton kívül más gyógyító elemeket is

tartalmaz, melyek enyhítik és gyógyítják a gyulladt nyálkahártyát és megszüntetik az izgatást és gyulladást, míg a creosot a gyomorba halad, felszívódik a vérbe, megtámadja a baj fészket és megszünteti a csirák fejlődését.

A Creomulsion jótállás mellett kiegészítő makacs köhögés és hűlés, bronchialis asthma, bronchitis és más légzési betegségek ellen, és egyszerű a szervezetre megerősítő hatása hűlés vagy flu után. Fénzt visszakapja, ha a köhögés vagy hűlés meg nem gyógyul ha az utasítás szerint szedi. Kérdezze meg gyógyszerészét. (Hird.)

CREOMULSION

szénre nincs vevő, addig reménytelen a szénipar helyzete.

Aki végig nézi a jelenlegi árat, az látja belőlük, hogy jelenleg a széniparban semmi jót nem remélnek.

ST. LOUISI KOMMUNISTÁK DEPORTÁLÁSA

E napokban történt, hogy Scott Whitley nevű és 2317 Walnut St. alatt lakó négyet a házban nemfizetése miatt akarták kilakoltatni. Amikor megjelentek a hivatalos személyek, hogy a néger holmiját az utcára kitegyék, ebbeli munkájukban három fehér ember megakadályozta őket.

A három embert, névszerint Nels Kjar 42 éves, 1423 North Garrison Ave, Boris Stoychhoff 35 éves, 1421 Glasgow és Herman Schwartz 25 éves, 1531 Franklin Ave alatt lakó és magukat kommunistáknak valló

egyéneket előállították a rendőrségnek. Vallatásuk folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy mindhárom kommunista szervezésben vesznek részt és az amerikai kormányrendszer ellenségei, a kik vallomások szerint nem nézheték végig, hogy egy munkanélküli embert kilakoltassanak. A három közül a bolgár származású Stoychhoff állítólag polgárjogot nyert 1928-ban Chicagóban, a másik kettő azonban nem polgár.

A bevándorlási hatóság a kellő hivatalos eljárás után mindhárom agitatort visszaküldi illetékes hazájukba, hacsak a bíróság másképpen nem intézkedik sorsuk felől.

BÉR-LEVÁGÁS

New Lexington, Ohioból érkezett hírek szerint a Manhattan Coal Company Tropic-i 51-es és 52-es számú bányáiban 300 bányász arra a hirre, hogy a társaság november elsejéi kezdettel levágja a bányászok bérét, abbahagyta a munkát.

Ugy értesülünk, hogy a bérlevágás értelmében a négy dolláros napidíjat három dollár és husz centre csökkentették, a ladolók pedig tonnánként 48 cent helyett csak 40 centet fognak kapni.

TALÁLMANYA

sikerének előmozdítására, megvédésére s értékesítésére tanácsot adok DIJTALANUL. Forduljon hozzám bizalommal

Z. H. POLACHEK
1234 BROADWAY
NEW YORK

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

947 PARSONS AVENUE COLUMBUS, OHIO
TELEPHONE: GARFIELD 2883

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00 — Európában \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — In Europe \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön — Published every Thursday

ANDREW FAX FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak.
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Columbus, O.
Under the Act of March 3, 1879.

LEWIS MEGINT A BÁRSONYSZÉKRE KACSINTGAT

Látogatóban volt a Fehér Házban és titokzatos mosoly a felelete a kérdésekre. — A lapjaiban elhelyezi a hirt, hogy őt akarják miniszternek. — Így szeretné elhíttetni a kormányt, hogy a NÉP őt akarja.

Az örült cár újra kacsintgat a bársonyszékre.

John L. Lewis, a United Mine Workers roncainak a megvadt elnöke minden áron miniszter akar lenni.

A két-kulacos munkaminiszter senátornak választják, a bársonyszék, hát üres lesz.

És Lewis, akinek öt éves álma, törekvése a miniszteri bársonyszék, most újra desperált mozdulattal nyúl utána.

A bányászár régén bejelentette az igényt egy miniszteri tárcára.

JÖJJÖN DAKOTÁBA FARMERNAK

Azok a magyarok, akik régebben telepedtek meg Dakotában, ma mind jómódú emberek. A keleti államokban olyan jómódú magyar farmerek nincsenek.

Ha Ön ma eljön Dakotába farmernek, néhány év múlva Ön is ugyanolyan helyzetben lesz, mint ottani honfitársai vannak jelenleg.

Ha ellenben Ön keleten marad és munkára vár, vagy a sovány, kiszáradt keleti földben próbál gazdálkodni, akkor évek múlva sem lesz jobb helyzetben, mint most van. Kis tőkével gazdálkodni kezdhet South Dakotában.

Irjon ingyenes magyar könyvecskéért magyarul.

R. W. REYNOLDS,
Commissioner

816 Union Station Chicago, Ill.

Karácsony az Óhazában

Indulás New Yorkból a következő hajókkal:

DEUTSCHLAND
DECEMBER 11.

ST. LOUIS
DECEMBER 12.

Az óhazában élő rokonok és barátok szeretettel várják a karácsonyi ünnepekre hazalátogató amerikai magyarokat. Az utasok gyors továbbutazása Hamburgból Magyarországra tapasztalt vezetők felügyelete mellett.

ELSŐRANGU KONYHA
ÉS KISZOLGÁLÁS

Visszatérési engedélyért és más információkért forduljon bármely ügyünkönkhöz, vagy

Hamburg-American Line
39 BROADWAY
NEW YORK

Davis szövetség a philadelphiai bordélyossal és szövetség egy Brown nevű reakciós politikussal, aki kormányzó akar lenni Mellonnak az országában.

És Lewis, a bányászvezér elment korteskedni Davis mellett és a Davis kormányzójelöltje mellett — Pinchot ellen, aki szintén futott a kormányzói jelölésre.

És ennél aljasabb, ennél elvetemültebb, ennél becstelenebb hálátlanságot ez a világ még nem látott.

Az ellen a volt kormányzó ellen korteskedett a bányászok áruló vezére, aki az utolsó keményszén sztrájk alkalmával a társaságokat kényszerítette a becsületes békére, aki ráparancsolt a bányabárókra, hogy egyezséget kell kötni a bányásszal.

Soha tisztességes kormányzója nem volt még munkás szempontból annak az államnak, csak amikor Pinchot ült a kormányzó székeben.

A pennsylvaniai bányászok hálával emlékeznek az uralmára és különösen hálásak a bányászok akik tudják, hogy öt éve a sztrájk elveszett már, mikor a kormányzó belépett a küzdelembe.

És a bányászok nagy vezére elment Pinchot ellen korteskedni.

Ezt a hálátlanságot csak úgy lehet megérteni, ha felteszi az ember, hogy Lewis akkor is el akarta veszíteni a sztrájkot, a hogy eddig minden sztrájkot el akart veszíteni és elvesztett.

Talán azért gyűlöli Pinchotot, talán azért ment ellene korteskedni, mert Lewis el akarta veszíteni öt év előtt a sztrájkot, Pinchot pedig megnyerte.

A keményszén bányászok dícséretére legyen mondva, nem sikerült Lewisnak ez a legcselembébb árulása.

A bányászok rá se fűyttek ez eseten az "ezüstnyelvű" kortesre és Pinchot lett Pennsylvániában a republikánus párt hivatalos jelöltje.

Lewis ellenben megjelent Washingtonban ismét, hogy a bársonyszéket követelje.

Vele ment Green, a Federation elnöke, aki kénytelen Lewist — a régi közös bűnök miatt — támogatni.

Hogy Hoover mit ígért, mit nem ígért Lewisnak, azt ebben a pillanatban nem tudhatja senki.

De valószínű, hogy nem sokat ígért.

Szeretett elnökünknek szintén nem erős oldala a politikai hála és nem nagyon szeretné a bukkant Lewist rákötni a saját szerencséjének a szekerére.

Lewis azonban nem nyugszik. Most a Lewis lapok és a Green lapok nap-nap után felvetik azt a "hirt", hogy az elnök Lewist akarja munkaminiszternek kinevezni.

Az a célja ennek a próbálgatásnak, hogy a polgári sajtó, a tőkés sajtó mit szól hozzá.

Mert ha a polgári sajtó szívesen látná ezt a lehetőséget, akkor lenne Lewisnak reménye a bársonyszékre.

A polgári sajtó azonban néma megvetéssel hallgat, nem veszi be ezt a kísérletet és még csak egy szava sincs a dologban.

Ebben a pillanatban hát az a helyzet, hogy Lewis fut a szekér után, amelyik nem nagyon akarja felvenni.

És ha munkások itt-ott találkoznak azzal a találgatással, hogy Lewis lesz-e a miniszter, tulságos komolyan nem kell venni a talányt, mert csak a Lewis tábor levegőbe bocsájtott luftballonjai a "hírek".

—O—
HELYREIGAZÍTÁS

November 23-iki lapszámunkban az Emődy-Tárkányi per költségeire adakozók névsorában Mike Juhos, Monongah, W. Va.-i lakos nevét tévedésből Mike Juhásznak írtuk.

ADAKOZZUNK AZ ÁRVAHÁZRA

Alig pár esztendeje gyűjtők járták az amerikai magyarlakta városokat és falvakat. Két nem katolikus gyűjtő házalt egy Palesztinában felállítandó leányárvaház javára. Ha azt gondolja valaki, hogy Palesztina ma messze esik Amerikától, téved.

Téved, mert ez a gyűjtés igen kielégítő eredménnyel végződött. Mindenki szívesen áldozott az emberbaráti célra. Tudunk olyan katolikus papról, aki odavolt a sajnálkozástól, hogy pont a hónap utolsó napjain tették nála tiszteletüket, a mikor az ő bugyélárisában már csak öt dollár volt. Persze, három odaadott. Hát hogyne adta volna szegény, apátlan-anýátlan kicsike árvának. Ki is adjon nekik, ha nem a katolikus, a kinek a vallása általános, mindenkit felölölő szeretet hirdet.

Ne higgye senki, hogy gáncoskodni akarunk. Nem, csak szerény megjegyzést óhajtunk tenni s végén egy kérdést felvetni.

Szerény megjegyzésünk ez: A Magyar Katolikus Árvaházra gyűjtők nem Palesztinában akarnak árvaházat. Csak itt, Amerikában. Kopogtatnak ők is minden amerikai magyar ház ajtaján, csak nem a hónap végén, hanem elejétől a végéig minden héten.

És az eredmény? Szomorú, fájdalmas, majdnem kétségbeejtő. Kaptunk ugyan már innem

is, onnan is, idegen nemzeteltől is, nem is utolsó dollárokat, de mi az egy árvaház fölállítása...

És most a szerény kérdés: Mit tegyünk, hogy többet kap-

junk? Mi, magyar testvéreim már többet nem tehetünk, de ti igen. Több megértést minden magyar — de különösen az egyletek és vezetők részéről, akkor a Magyar Katolikus Árva-

ház rövidesen állani fog. Minden adományt a Magyar Katolikus Árvaházra a következő címre kérünk: Magyar Árvaház, 229 E. 72nd St., New York City.

EZT A MAGYAR SZELVÉNYT VÁGJA KI ÉS KÜLDJE BE:

The American Miner

SPRINGFIELD, ILL.

Szerkesztő bajtárs!

Itt küldünk előfizetéseket, 25—25 centet, hogy hat héten át küldje nekünk az ujságját és ereje legyen a további lelkes küzdelemre.

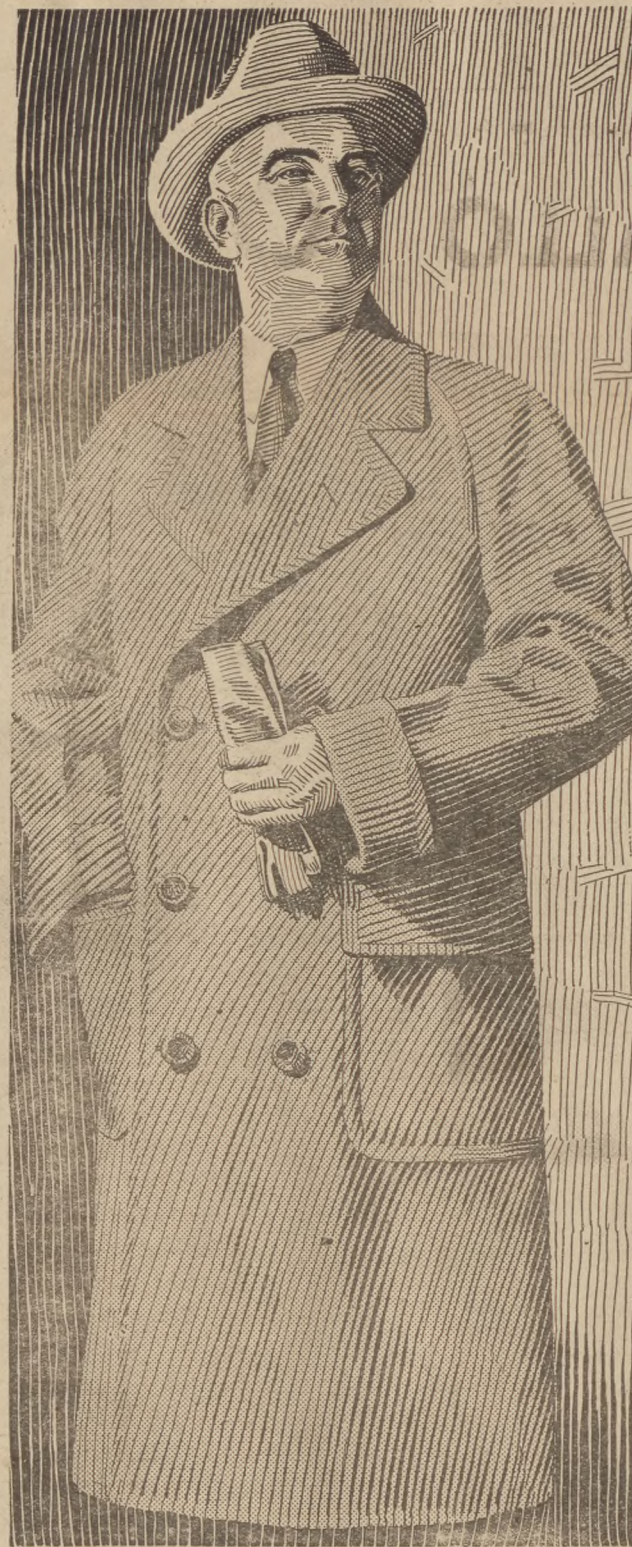
A lapokat a következő címekre tessék küldeni:

Név	Posta	Box vagy utca szám
1.....		
2.....		
3.....		
4.....		
5.....		
6.....		
7.....		
8.....		
9.....		
10.....		

Beküldő neve

Címe.....

Check vagy money ordert így tessék kiváltani: The American Miner és erre a címre tessék küldeni: American Miner, 427 Mine Workers Bldg., Springfield, Ill.

A legjobb ÖLTÖNYÖK és FELÖLTŐK

amit csak készíteni tudunk

ez az állítás pedig sokat jelent, mert 51 esztendő óta gyártjuk a legjobb ruhákat... olyan ruhákat, melyek számtalan ezer férfinek nyújtottak megelégedést és igazi értéket.

Manapság, a Richman Brothers öltönyökben új, elegáns divatot, teljesen hibátlan jólállást és gyönyörű kidolgozást talál... és hozzá olyan kitűnő kelméket, amire nem volt példa a háboru előtti idők óta. Tekintet nélkül arra, hogy Ön mit fizetett öltönyeiért azelőtt, bizonyosak vagyunk benne, hogy ezekkel a ruhákkal a legteljesebb mértékben meg lesz elégedve.

Kitűnő worstedek, twistek és cheviotok úgy a fiatal, mint a meglelt kora férfiak számára... új szürke, drapp, barna és kék színek és keverékek. Teveszőr felöltők, Kék Melton, Kersey és Boucle kabátok, Skót tweedek és Oxford szürkék... melyek között minden bizonnyal talál olyat, ami tetszik Önnek és amely jól fog állni Önön, akár karsu ön, akár kövér, akár magas, akár alacsony, akár normális megjelenésű.

A RICHMAN BROTHERS MINDEN
EGYESÜLT ÁLLAMOKBELI ÜZLETÉ-
BEN EGY ÁRA VAN MINDEN ÖLTÖNY-
NEK, FELÖLTŐNEK, FELSŐKABÁT-
NAK, VAGY ESTÉLYI RUHÁNAK.

ESTABLISHED
1879

RICHMAN BROTHERS

ALL
\$22.50

THE RICHMAN BROTHERS COMPANY

15 NORTH HIGH STREET

(a Deshler-Wallick Hotel mellett)

MEGINT GYILKOLT
A BANYA

Majestic, Ky.-ből jelentik, hogy Kovács János Heves megyei illetőségű magyar bányászt megölte a lejáró, míg a vele egy sorban dolgozó Vetésy-Pál ugyanakkor súlyos sebesüléseket szenvedett.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy miután Vetésy és Kovács hozzáfogtak az akkor még üresen álló kősi meglátoláshoz, egy óvatlan pillanatban lezuhant egy hat inches lejáró és Vetésy Pál eszméletlenül terült el a földön. Néhány perc múlva azonban visszanyerte az eszméletét és elindult a lámpája keresésére és ekkor panaszos

hangokat hallott. Közvetlen közelében feküdt a lejáró alatt Kovács János bányásztársa, sebesülést nyoszoróvra.

Vetésy, sebesülése dacára is, összeszedte minden erejét, hogy kiszabadítsa az akkor már halálra kősi fűsát, de minden igyekezete hiábavalónak bizonyult, miután sebesülése őt is megfosztotta erejétől. Ezért hát segítségért szalagolt és rövidesen visszatért nyolc társával, akik azután leemelték az ezer font súlyú kővet Kovács János vérző testéről. Mire azonban a haldokló bányással kiérték a bányából, szegény kiszendvedt.

A banya legújabb magyar halottját a Majestic-i temetőben helyezték örök nyugalomra.

Hotel Chittenden

Completely redecored and remodeled... over \$300,000 spent in making the Hotel Chittenden the logical choice for the traveler. Home of the "Purple Cow" Coffee Shop. Large, comfortable rooms—exceptional service. Rates from \$1.50 upward.

Geo. A. Weydig, Manager
COLUMBUS, OHIO

ZÁSZLÓBONTÁS WEST VIRGINIÁBAN

Az új szervezet Észak West Virginiában zászlót bontott. — A bányászok tartózkodnak és nem tudják, hogy csatlakozzanak-e Howattékhoz. — Bizonyos, hogy Lewisnak a bandájához nem hajlandók csatlakozni.

Hirt antunk róla nemrég, hogy Keeney, a 37-ik kerület volt elnöke irodát nyitott Fairmonton és zászlót bontott a Howatt-féle újjászervezett United Mine Workers nevében.

Most arról értesítenek bennünket, hogy Keeney a tényleges munkát is megkezdte s hogy a bányászok közt megjelentek az új szervezet nevében, hogy csatlakozásra kéri őket.

Ugy írják nekünk, hogy Észak West Virginia bányászai haboznak, tartózkodó állásponton helyezkednek és egyelőre nem csatlakoznak senkihez sem. Ez azonban nem azt jelenti, hogy nem akarnak csatlakozni vagy hogy szervezetet nem akarnak.

A magyar bányászok tőlünk kérdezték, hogy mit tanácsolunk s hogy melyik szervezetet ajánljuk, mert valamelyikhez szeretnének csatlakozni.

Nehéz helyzethez hoz bennünket ez a kérdés.

Bizonyos, hogy a National Miners Union, a bolsevik szervezetet nem ajánljuk, mert az abban való tagság esetleg deportálást is hoz magával, meg mert mi nem is vagyunk hívei a kommunizmusnak.

Nem ajánljuk semmi esetre Lewis-t és a Lewis ganget, amely olyan pusztítást vitt végbe a bányászok szervezett életében és amely a régi és hatalmas

United Mine Workerst tönkretette.

Ezer és egy oka van annak, hogy miért tartjuk Lewist átoknak, hogy miért utáljuk azt a haramia-bandát, amely megmaradt a régi szervezetből, hogy a még hiszékeny bányászokat fosztogassa.

A Howatt-féle szervezettel úgy vagyunk, hogy ajánlani még nem merjük.

Hisszük, hogy a szervezet megalakító teljes jóhiszeműséggel járnak el és ismerjük nyolc-tíz alapítónak a nevét és a munkáját, akik elég garancia lennének minden bányász számára.

De nem szabad elfelejtenünk, hogy az új szervezet működése elől Illinoisban súlyos akadályokat gördített a bírói tiltó parancs, amely csaknem megbénítja Howattékát.

Az új szervezet eleinte átvette az egész 12-ik kerületet és így biztosítva volt a létt, mert az a kerület a legnagyobb szervezet puhaszén bányászát ma az Egyesült Államokban.

Hogy a bírói tiltó parancs ettől őket eltiltotta, az azt jelenti, hogy nincs sem pénz, sem bevétel és nincsen sok hite sem ennek az új szervezetnek.

Míthogy pedig pénz nélkül nehéz csatát nyerni és különösen nehéz akkor, ha Lewisék képesek a keménységektől pénzt kapni és a szervezetük, meg a kor-

tesek szárait küldeni a bányászokhoz, nem lehet megítélni, hogy van-e remény a sikerre.

Csak ez az egy tart vissza bennünket attól, hogy fenntartás nélkül ajánljuk a Howatt féle szervezetet a bányászoknak.

Igy sem írjuk azonban, hogy nem ajánljuk.

És ha e sorok írója bányász lenne, akkor feltétlenül csatlakoznék a zászlóhoz, akár nyerni fogna a zászló alatt, akár pénz hiányában elbukna.

Mert érdemesebb egy jó és igaz ügyért sikra szállni és elbukni, mint tétlenül nyugodni meg abban a sorban, ami ma osztályrésze a bányásznak.

Ha a bányász nem fog még ezentúl sem szervezkedni, akkor továbbra is kényre-kezdre uszarázzák ki őket a bányabárok és akkor a mainál is rosszabb helyzet vár a föld alatti rabszolgákra.

Ha ezzel meg vannak elégedve a bányászok, akkor nem érdemes szervezkedni, akkor felesleges hinni, akkor nem kell hinni, akkor nem kell egy szervezettel sem törődni.

Aki azonban nincs a helyzetlel megelégedve, aki hajlandó harcolni egy jobb jövőért, egy emberi életmóddért, az feltétlenül kíván valamiképpen szervezkedni.

Hová menjen, hová mehet egy ilyen bányász?

A Lewis táborában mi a reményse?

Hiszen Lewis kapott egy kész, hatalmas, erős és gazdag szervezetet és azt is tönkre tette, úgy, hogy rongyok sem maradtak belőle.

Hiszen Lewis nemhogy építeni tudna, vagy akarna, hanem olyan pusztítást végzett a szervezetben, amelyet az összes bányászok, szénkőzások, katonák és bírók képtelenek lettek volna végezni.

Hát józan eszű ember bizhatik ezentúl Lewisékban?

Van Bittner ott lebzsel West Virginiában hat éve.

Százezreket költött el ő és dologtalan hadserege és nincs száz tagja a szervezetnek, mert nem is akarják igazán szervezni a bányászokat. Hiszen ha Lewisnak szervezet kellett volna, akkor nem engedte volna össze-roppanni a régi United Mine Workerst.

Nem nagyon van hát más hátra, minthogy próbálják meg Howattékát a bányászok.

Próbálják meg Észak West Virginia bányászai, csatlakozzanak talán Howattékához, hiszen ha elég tömegesen és elég gyorsan csatlakoznának ehhez a szervezethez, akkor a pénztelenség sem lenne akadály, mert akkor lenne bevétel a szervezetnek.

És ha nem sikerülne az ügy, ha Howatték elbuknának, ha a bányabárok szövetségese leverné ezt a tiszta és tisztességes mozgalmat, akkor legalább tudni fogják a bányászok, hogy hol állnak.

Akkor legalább tudni fogják a bányászok, hogy itt nincs többé remény semmi igaz szándéknak.

Hogy itt nincs többé remény semmi őszinte szervezetnek, hogy itt mindent-mindent leheraszt az indianapolisi nagy átok és hogy előbb annak kell meghalni, vagy elpusztulni és a bányászok csak aztán gondolhatnak szervezetre.

Egyenes utasítást mi nem adhatunk a bányászoknak.

Ha Howatték letörnének, mi nem akarjuk azt hallani, hogy egy, vagy két, vagy három havi tagsági díjat elvesztettek a bányászok.

Mert ezzel számolni kell mindenkinek, aki új szervezetről, igazí szervezetről, becsületes szervezetről merészel még álmodozni.

De ha e sorok írója bányász lenne, régen csatlakozott volna a springfieldi konvenció legelső napján csatlakozott volna Howattékhoz.

Ez az üzenetünk az észak west virginiai bányászoknak.

ADAKOZÁS

Bodor József és Csaba János Dante, Va.-i lakosok gyűjtőívén a következők járultak hozzá az Emődy-Tárkányi per költségeihez:

Steve Fazekas	2.00
John Csaba	2.00
Joe Bodor	2.00
Joe Szabó	1.00
John Eszes	1.00
Steve Dombi	1.00
John Tompa	1.00
George Pap	1.00
Louis Takács	1.00
Steve Szabó	1.00
Andy Lutián	.50
Steve Urbán	.50
Steve Kertész	.75
John Barf	.50
A. N. N.	.50
Steve Szemán	.50
Joe Csuzi	.50

Összesen: \$16.75

Legutóbbi bevételi kimutatás \$1977.54

Bodor József és Csaba János gyűjtése 16.75

Eddig befolyt összeg \$1994.29

A CONNELLSVILLEI R. K. MAGYAR HITK. HIREI

Szent Imre temploma védőszenyéjének ebben a jubileumi esztendőjében nagy ünnepre készül. E környeknek s messze vidékének egyetlen magyar katolikus szentélye egybegyűjti mindazokat a jó magyarokat és katolikusokat, akiknek nem adatott még, hogy részt vehettek volna az óhazában szent Imrénk halálának 900 éves emlékére rendezett világraszóló ünnepségein. Hadd róhassák le itt közöttünk tiszteletük s hozzá való ragaszkodásuk kegyeletadóit. Liliomos hercegünknek hódolni fogunk mindazok, akik ismerik, tisztelik és szeretik őt, nemcsak azért, mert katolikus egyházunknak egyik megdicsőült fényes csillaga és mint ilyen, mindnyájunk hódolatát megérdemli, de még különösen azért is, mert ő első magyar szentje Mária országának, első magyar fia égi patrónánknak. Egybejönnek tehát mindazok, akiknek szívében szent a magyar haza emléke és szent annak ezeréves, szomorúan küzdelmes, de másrészt dicsőséges történelme. Összejönnek még a mai idők nagy anyagi gondjai és megpróbáltatásai közepette is, nem kimélve semmi áldozatot, hogy az itt töltött szent órákban vigaszt és bátorítást keressenek szent Imre oltárájánál. Mindjárt könnyebb lesz a keresztt, ha annak hordozásában segítségünkre lesz égi Testvérünk. Jöjjetek tehát velünk imádkozni, jöjjetek velünk együtt ünnepelni.

Ünnepségünk november 9-én lesz. Szeretettel várjuk daisytowni, brownsvillei, masontowni és star junctioni hűveinket, szeretettel kérjük a messzebb fekvő vidékek pásztor és hitközség nélkül árván maradt jó magyarait is: jöjjenek el Monogahela City, Donora, Monessen, Price-dale derék hűvei, jöjjenek el W. Virginia közelebb eső telepének és városainak hűséges keresztyenai, jöjjenek el Bohtown, Point Marion, Buckeye, Palmer, Ronco, Gates, Leckrone hitközség ragaszkodó katolikusai.

Daisytownból és Brownsvilleből ólcsó autóbussz áll majd az ünnepre készülők rendelkezésére. Reggel 7 óráról kezdődőleg gyónatás lesz. 9 órakor csendes sz. mise és áldoztatás. 11-kor ünnepi sz. beszéd, bucsuoffera, szentséges mise és hűveink felajánlása Jézus legszentebb szívének. Mozdítsuk elő tehetségünk szerint mindnyájan ünnepünk sikerét s kérjük az áldások Adóját, hogy az ő kegyelme és szeretete legyen mindnyájunkkal.

Krisztusban testvéretek

Dr. Soltész Béla,
a sz. Imre. Hitk.
plébános.

Political Advertisement

ÜDVÖZLET

LOGAN COUNTY
WEST VIRGINIA
MAGYAR
SZÁRMÁZÁSÚ
POLGÁRAIHOZ!

Első eset Logan County történetében, hogy gazdaságos, tökéletes, békés és tisztességes kormányzata van a megyének, mely körülmény nyomot hagy a lakosság lelkében is. És ez annak tudható be, hogy a Republikánus Párt harcosai kiverték a demokratákat a kormányzatból. Olyan férfiak és nők végeztek el ezt a munkát, akik a tisztességet és hazafiaságot elébe helyezték a vesztegetésnek és pálinkaurlomnak. Ezek véget vetettek a terrorralomnak. Sajnos, az 1924-iki választások nem végezték el teljesen ezt a munkát, úgy, hogy ami még hátra van, az idén kell elvégezni. Logan Countynak a jelen éven egy minden ízében tökéletes Republikánus Ticketje van. Ennek a ticketnek minden jelöltje minden erejével azon van, hogy vége legyen azoknak az állapotoknak, melyek 1924 előtt uralkodtak. Mindenkinek lelkiismeretbeli kötelessége, hogy ezeket a jelölteket hivatalba juttassa. Szavazzon rájuk november hó 4-én, de addig is korteskedjék mellettük és legyen a Republikánus párt igazi, hű tagja. Amikor csak szüksége lesz rá, a Republikánus Párt tagjai mindig készek lesznek szolgálni Önt.

A Registrar Október 20 és 21-én lesz hivatalában. A County Court Október 27 és 28-án végzi a regisztrálást. Regisztráljon minden körülmények között és azután szavazzon a Republikánus Ticketre.

REPUBLICAN TICKET

United States Senator
JAMES ELLWOOD JONES
Switchback

For Congress 6th District
FRED O. BLUE
Charleston

State Senator 8th District
WALTER S. HALLANAN
Charleston

Member of House of Delegates
HARRY S. GAY, Jr.
Mt. Gay

Member County Court
G. R. CLAYPOOL
Logan

County Superintendent
C. H. WITHERS
Man

LOGAN DISTRICT
President Board Education
EMMETT F. SCAGGS
Logan

Member Board Education
U. G. BROWNING
Barnabus

TRIADAPLHIA
President Board Education
DR. J. W. THORNBURY
Man

Member Board Education
RUSH E. ELKINS
Man

CHAPMANVILLE DISTRICT
For Justice of the Peace
W. A. MC CLOUD
Chapmanville

For Constable
B. F. STILTNER
Big Creek

President Board Education
FRANK G. ESTEP
Big Creek

Member Board Education
G. S. BUTCHER
Chapmanville

"LÁNGÉSZRE VALLÓ ÖTLET"

Mondja

GEORGE S.
PARKER

A The Parker Pen Company
elnöke

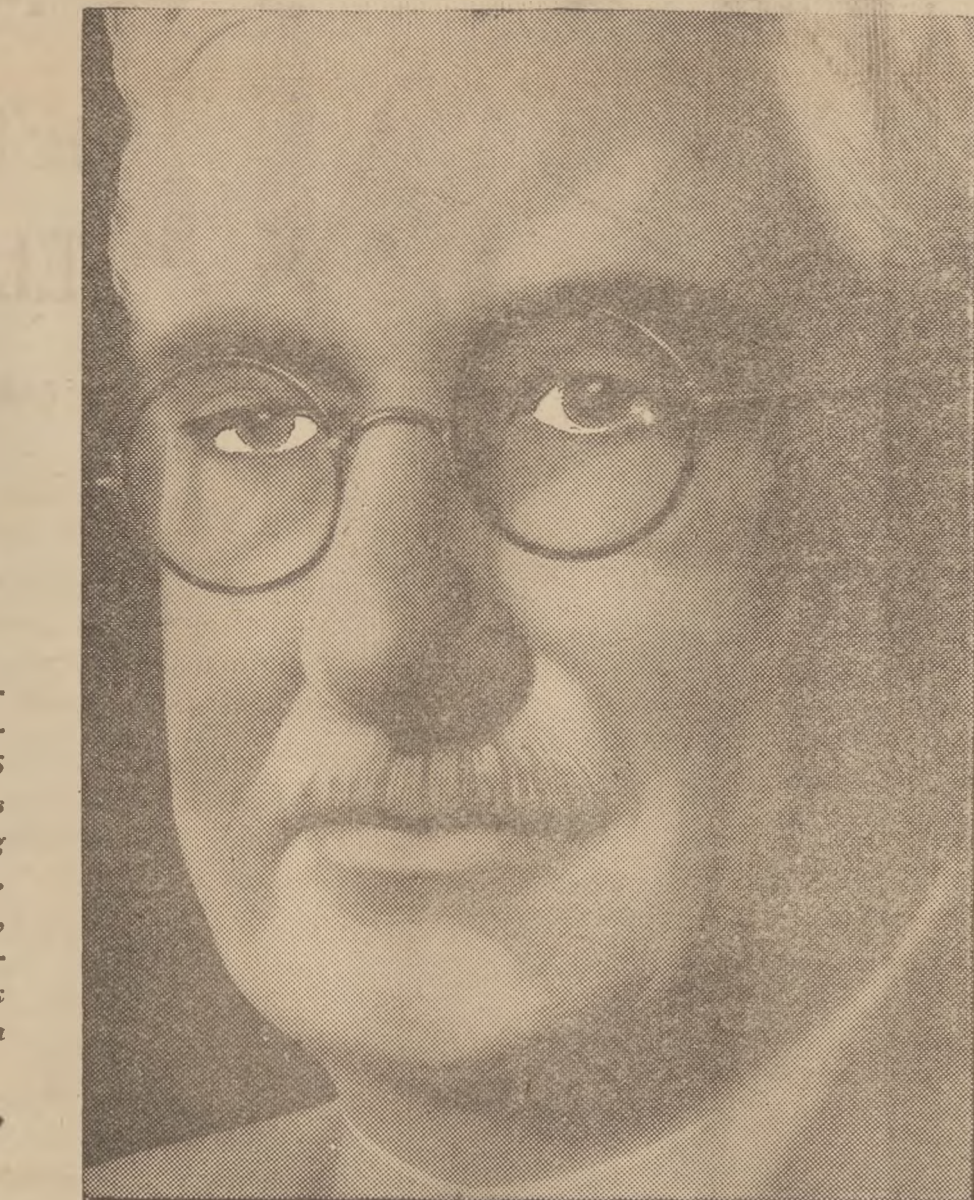
Aki uttörő tollak és
ceruzák gyártásában

LUCKY STRIKE

Hires "Toasting" eljárásáról — mely az Ultra Violet sugaraknak a használatát is magában foglalja

"Az emberek finom minőségű gyártmányokat kívánnak—és ennek a szükségletnek a kielégítésére kell minden vezető üzletembernek szentelnie egész idejét és találékonyságát, hogy gyártmányát még finomabb minőségűvé fejleszthesse. Önök felismerték ezt a nagy kívánságot, amikor az Ultra Violet sugarakat használják a LUCKY STRIKE dohányok "Toasting" eljárásánál — ez a modern üzletnek egy lángészre valló ötlete."

George S. Parker

Mindenki tudja, hogy a napsugárnak enyhítő hatása van—ezért van benne a "TOASTING" eljárásban az Ultra Violet Sugárnak a használata is. LUCKY STRIKE —a legfinomabb cigaretta, amit valaha szivott, a legfinomabb dohányokból — a termés legjavából — készül — AZUTÁN—"PÖRKÖLVE VAN" (It's Toasted). Mindenki tudja, hogy a meleg tisztít és így a "TOASTING" eljárás eltávolítja azokat az ártalmas alkotórészeket, melyek a torok ingerlését okozzák és köhögést idéznek elő. Nem csoda, hogy 20,679 orvos jelentette ki a LUCKY-ról, hogy kevésbé izgat!

"It's toasted"

Ez védi meg a torkát—ingerlés ellen—köhögés ellen

Összhangban azzal a politikájával, hogy minden tényt a közönség elé tár, az American Tobacco Company felkérte Mr. George S. Parkert, hogy tekintsen bele azon kiváló férfiaknak a jelentéseibe, akik tanúi voltak a LUCKY STRIKE híres "Toasting" eljárásának. Amit fent közöltünk az Mr. Parker idevonatkozó nyilatkozata.

© 1930, The American Tobacco Co. Mfrs.

“48”-tól-New Budán át-Dakotáig

(Folytatás a 2-ik oldalról)

George valamit szorongatott a kezében, már amikor az ajtón beléptünk.

Azt hittem, hogy imádságos könyv van az öreg urnál és nem tudtam, hogy miért nyújtja azt felém, mikor az öccse megmondta neki, hogy mit kérdeztem.

Szólni nem tudott az öreg bácsi és mindkettőnek arcán könynek folytak, mikor a könyvszerű ócska fényképtartót kinyi-

A két Beisigl gyereket iskolába küldte az édesanyjuk.

Amíg a nagyszerű német asszony a farmot munkálta, addig a gyerekek ügyvédek lettek, de nem volt kedvük ehhez a mesterséghez.

Vonzotta őket a cow-boy élet és még akkor kezdtek rancherek lenni, amikor “foglalni” lehetett a földet Dakotában.

Mindketten cow-boyok voltak, mindketten részt vettek a kilencvenes években az indián há-

borukban és Beisiegel Károlynak, a budai hősnak a kardját vitték a Sioux elleni utolsó háborúba. A kard ott maradt, mikor Sitting Bull a fehéreket tönkre verte.

Mikor az első vasutvonal, a N. P. negyvenkét évvel ezelőtt bevonult a Dakotákba, a Beisiegel-eket már hatalmas gazdaságban találta. És mikor az acélsínek országutja elhozta az első homesteadereket, a Beisiegel-törvényes formák közt is megvették azt a “township”-et, amin akkor gazdálkodtak.

Később itt-ott “kiegyenesítették” a birtokot és vagy öt-hat-ezer akér földet még a township-hez hozzá vettek.

És gazdálkodtak váltakozó szerencsével.

Ma a vagyonukat három-négy millió dollárra becsülik a vidéken, de a vidéken nem igen tudják, hogy a Beisiegel-eknek ma már Californiában is birtokaik vannak, mert oda készülnek visszavonulni nemsokára.

A gyerekeik egyszer oda mentek a Wargha, meg a Hainer utódokat megnézni és azok azóta nem akarnak visszamenni Dakotába.

Oda vágnak hát az öregek is, azok közé az emberek közé, azok közé a magyar emigráns ivadékok közé, akikkel New Budán felnőttek.

Ma már árulják, szabadlák, darabokra vágják a messze földön híres Beisigl ranchet és vagy hat szekciót már el is adtak be-

hogy össze fog velük hozni, abbahagyták a föld eladását.

Magyar kézre, “magar” kézre szeretnék juttatni a birtok minden talpalatnyi földjét.

“Mi már öregek vagyunk és a magunk vagyonát megcsináltuk. Alkalmat akarunk adni másnak, hogy utánunk boldoguljon.”

“Volt egy pár hűséges bér-lőnk, akik évtizedek óta osztoztak velünk jóban-rosszban.”

“Azokról már gondoskodtunk. Olyan árban adtuk nekik földet, hogy ajándéknak nézték a vásárt.”

“És ha vannak magyarok ebben az országban, akik rossz sorsban élnek (Beisiglek nem is álmoták, hogy ennyi magyar van itt az országban, mert ők nem sejtették, hogy a negyven-nyolcas emigráció után is jöttek ide magyarok) és akik ide jönnek gazdálkodni, azokat is szívesen segítjük.”

Könyvek folytak a két Beisigl arcán, mikor magyarokról beszéltek.

“A mi birtokunkat könnyű eladni, hiszen a Beisigl gazdaság híres, a két Dakotában. Idejében jöttünk ide és a java földet foglaltuk.”

“Ha magyarok jönnek ide, rajtuk nem akarunk nyereszkeskedni. A földjeinket szívesen adjuk át nekik olcsón és úgy fizethetnek majd érte, ahogy tudnak.”

“Kitermi a dakotai föld annak az árát, ahogy nekünk kitermette.”

Igy beszélt a két öreg “magar” és az asszonyaik bólongtak a beszédhez.

Az öreg fényképet elhoztam kölesön, hogy közölhessem az újságban, de az íráskor ott vannak. Mert így biztosan tudják, hogy egyszer legalább egy pár napra elmegyek még hozzájuk.

Hosszu ez az írás.

Nem tudom, hogy miről kellene még beszámolnom.

Arról-e, hogy mit beszélgettek Uj-Budáról, arról-e, hogy milyen küzdelmeik voltak a vadnyugattal, vagy arról, hogy hány szor ütköztek össze az indiánokkal, mikor a csordáik indián földre tévedtek.

Arról írjak-e, hogy a többszörös milliommós Beisigl György “dzseknadrágban” fogadott bennünket és vaját köpült, mikor beléptünk a házába, vagy arról, hogy az August felesége, a milliommós asszony hatszáz pulykát nevel egymagában, amihez a cseleedségnek nem is szabad közöledni.

Talán arról írhatnék, hogy még egy fél óráig nem ültünk ott, mikor kinyitott az ebédlőbe vezető nagy ajtó és leültettek ben-

Kende Géza fentemlített könyvének 183-ik oldalán Madarász Józsefnek egy levelét közli, a melyben az ősz emigráns így ír a new-budai látogatásáról: “Uj-Budán hálunk. Beisiegel és Aufrecht új-budai magyar telepesek mondhatatlan szívélyességgel fogadtak...”

Ugy látszik, hogy a Beisiglek ebben a tekintetben sem estek messze az apjuktól és az anyjuktól.

A második nap Beisiglek nem nyughattak addig, amíg a környéken lakó bánáti német-magyarokhoz el nem vittek bennünket.

És megkérték valamennyit, hogy magyarul beszélgessek velünk, mert magyar szót akarnak hallgatni.

Mint hajdan, gyerekkorukban Uj-Budán.

Több helyen teljesül a kívánságuk, egyik-másik bánáti honfitárs elfelejtette harminc-negyven évi dakotai tartózkodás alatt a magyar szót, az egyik tört magyarsággal mondta, hogy tíz éve magyar beszédet nem hallott.

És közben a Beisiglek egyre könnyeztek.

Nem tudom, hogy new budai árvaságuk idején kihullott-e anynyi könnyű a szemükből, mint amennyi azon a két napon, a míg “magar” vendégeikkel foglalkoztak.

Lehetséges, hogy valamikor fogok még írni Beisiglekről, vagy Beisiglekkel kapcsolatban.

Hiszen megígértem, hogy írni fogok egyszer arról a legendás nyugatról, ahol a pionerek egyik kezében puska volt, hogy magukat az indiánok ellen védelmezzék, a másik kezükben tartották az eke szarvát.

Hiszen regény lenne az az egy tél, amikor a két Beisigl fiu sátorban lakott a “Bad Land”-ek közt, vagy amikor körülvették a gulyájukat az indiánok.

Vagy amikor a lábukat Dickin sonban megvetették, hogy az ügyvédi irodát kinyissák, de a hol ügyvédi iroda helyett másnap mind a ketten elszegődtek cow-boynak.

Talán egyszer csakugyan el-mehetek még hozzájuk, hogy a padláson levő nagy halom régi írást átnézhessem s talán akkor érdekes emigrációs dolgoknak jutok a nyomára.

Talán egyszer még időm is lesz rá, hogy irhassak s nem kell sem a vonaton, sem a szedő noszogatója mellett kuszálni a betűket.

Olyankor szeretnék írni a hős budai honvédkapitány gyerekei-

MINDENFÉLE

NYOMTATVÁNYT

MEGHÍVÓKAT, BALI BELÉPŐ JEGYEKET, ALAPSZABÁLY-KÖNYVEKET, LEVÉLPAPIRT, BORÍTÉKOT ÉS MINDENFÉLE EGYLETI ÉS ÜZLETI NYOMTATVÁNYT LEGYŐZŐSEBB KIVITELBEN, A LEGGYORSABBAN ÉS LEGJUTÁNYOSABB ARON KÉSZÍT A

MAGYAR BANYASZLAP NYOMDAJA

Nem szívesen

zaklatjuk az olvasókat és nem szívesen töltjük meg ilyen dolgokkal az újságot, mégis kérnünk kell előfizetőinket, hogy legyenek szívesek beküldeni a hátralékot.

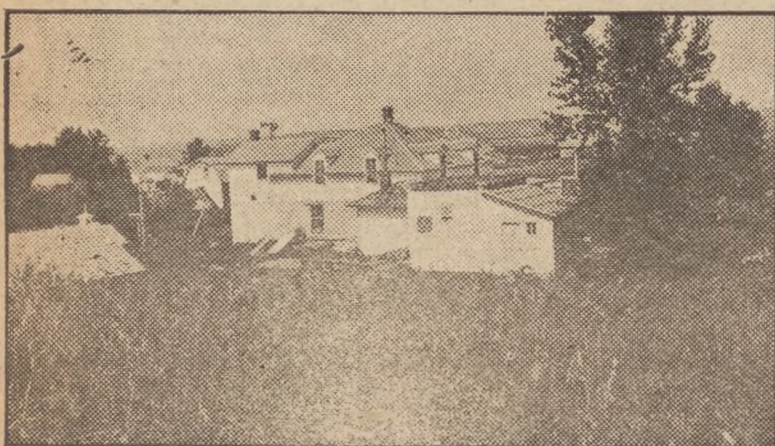
Aki nem tudja az egész hátralékot beküldeni, az törlesszen két dollárt. Aki nem tud két dollárt küldeni, az legyen szíves és küldjön be egy dollárt.

A széniparban levő nyomoruság a Bányászlapot éppen úgy sújtja, mint a bányászt és mi éppen úgy panasz nélkül tűrjük ezt a sorsot, mint a bányász.

Most azonban a helyzetünk nagyon nehéz már és nem kérnénk egy dolláros törlesztéseket, ha arra nagy szükségünk nem lenne.

Nagyon kérünk minden hátralékost, hogy legyen szíves annyit küldeni és olyan gyorsan küldeni, amennyit és amilyen gyorsan küldeni tud.

Természetes, hogy aki végképpen nem tud fizetni, annak továbbra is küldjük a lapot, de aki teheti, az ne halogassa a dolgot, hanem küldje be a hátralékot.

A Beisigl testvérek home-ranch-je

totta és bizony hát én is csak nehezen tudtam volna megszólalni.

A fényképről magyar ruhás dalia mosolygott rám.

A Beisigl testvérek édesapja.

Aki a nevét még Beisiegelnek írta, akit a szabadságharc alatt Budavár nagy hősné neveztek és akiről Kende Géza azt írja, hogy “bucst mondott az új-budai farmer életnek Beisiegel Károly százados...” Tévedett Kende Géza, hiszen nem volt módjában, hogy személyes kutatásokat eszközöljön.

Beisiegel Károly százados, Budavár hőse, a szabadságharc nagyszerű emigránsa ott van a volt Uj-Buda mellett eltemetve.

George Beisigl a hetedik évben, August Beisigl a harmadik évben volt, mikor a kemény pioneer sors az édesapjukat megölte. Ott farmerkedtek Uj-Buda mellett és a százados Davis Cityben, a volt Uj-Buda mellett van eltemetve.

Az édesanyjuk, egy nagyszerű német asszony, akivel a száműzött kapitány a német kikötőben ismerkedett meg és akit New Yorkba érkezése után nyomban elvett, ott farmerkedett hosszú ideig, a gyerekeket ott nevelte fel, mert ő, az özvegy, nem tudott onnan elmenni, a hogy a családott emigránsok később elmentek.

Leírhatatlan délutánt töltöttünk el a Beisigl ranchen.

Az idősebb fivér nagyszerűen emlékezik a new-budai embe-
rekre.

Nem beszélt róluk husz-harminc éve, de ahogy a neveket emlegetjük, visszajöttek az emlékei és roppant érdekes dolgokat beszélt Ujházyékról, Madarászékról, a Warghákról és a többi emigránsokról, akik hosszabb időt töltöttek a telepen.

Arra is emlékszik Beisigl, hogy az emigráns magyarok nagyon sokat — “quarrel”-oltak...

Természetesen magyarul nem beszélnek.

Az édesanyjuk német volt, a ház mai két asszonya Würtembergben született és Dakotában nevelkedtek. Németül beszélnek egymás közt.

De féltékenyen őrzik a származásukat, büszkék rá, hogy ők német-magyarok (nagyon sok bánáti sváb van azon a vidéken, akik német-magyaroknak hívják magukat és magyarul is beszélnek), hanem real magyarok, akiknek szabadsághős volt az édesapjuk.

És ma is állandó levelezést folytatnak a Wargha család le-származottjaival, akikkel együtt gyerekeskedtek New Budán, meg a Hainerokkal, akikkel szegről-végről rokonok is lennének.

Regény a származásuk és regény az életük, olyan regények, amelyeknél izgalmasabbat az írók nem tudnak kitalálni.

Nem fér el egy ilyen írás keretében, amiket ott beszélget-tünk.

Részletek a Beisigl ranchról.

lőle.

Könnnyű a ranchet felszabni és eladni, mert maguk Beisiglek már csak hatezer akernak gazdálkodnak, a birtok többi részén vagy két tucat bérlő van. Leginkább azok veszik át tőlük, a miben gazdálkodnak.

Mikor a Beisiglek meghallották, hogy a Milwaukee vasút magyar embereket telepít Dakotába, elhatározták, hogy találkoznak velem és hogy a magyaroknak is kínálják majd a birtokból. És két hónapja, mikor az egyik barátom megmondta nekik, hogy ismer engem és

nünket a “szerény uszonnához”, ről, akik Sitting Bull ellen harminél különb bankett mellett coltak Dakotában.

Utítársaim közül azonban De-legán János és Bakó János az-al fenyegetőztek, hogy “elir-ják előlem” ezt a látogatást, ha én nem írok róla és így sebté-ben ezt az elég kusza írást ösz-szezsaptam.

Magyarok, akiket a sorsuk ar-ra vezet, térjenek be a Beisigl házba és magyarok, akik farmer-nek mennek a most már nem vad nyugatra, hanem nagy nyu-gatra, nézzék meg a Beisigl bir-tokot, amelynél szebbet keveset találunk a Dakotákban.

Ó H A Z A I M E S É K

Szerencse lovag

Irta: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás)

A tanyaszműzsedők egyike-másika panaszkolta, hogy elvitték a szénáját, kivezették a lovait, elhajtották disznait, vagy öt magát ingyen fuvarra kényszerítették. Próbálnékán még nem jártak: de elég az olyasmit hallgatni is!

Igaz ugyan, hogy a kár senkinek se haszon s a nagybirtokosnak is zokon esik, ha vagyona pusztul, de a szegény kisbérletűek meg keserves inségre juttatja minden kisebb kár is.

Az átokszállási tanyavilág pedig szegény emberekből állott, akik két-három, legfeljebb tíz holdat béreltek a váci püspökség földjéből. És ezek az emberek rogyásig dolgoztak, nélkülöztek, rongyoskodtak, fogukhoz verték minden fillért abban a reményben, hogy idővel megválthatják örök tulajdonul törpe birtokaikat. A háboru előtt semminek se volt ára. Némelyik rossz esztendőben alig termelt annyi, hogy kenyér legyen a háznál és tavasszal vetőmag.

A föld népe nehezen állja meg zugolódás nélkül akkor is, ha Isten bocsát rá csapást. Ha pedig földi ember fosztja ki, még jobban fojtogatja a keserűség.

Látogatók jöttek-mentek s ajkukon nem fogott el a panasza. Jóska figyelemmel hallgatta valamennyiét. Sajnálkozott és megnyerte a nehezen barátkozó emberek bizalmát, a kik uras külseje miatt eleinte nem igen álltak vele szóba. Aztán úgy vélekedtek, hogy csak a ruhájá urias, ő maga paraszttól és huz a parasztságához.

Hetek múltán Próbáld gazda azt kérdezte öccsétől:

— Hallom, mindenkit ellátsz tanácsal. De hát a magad sorát merre fordítod ezután? A városházára befészkelte magukat az olajok, nem eresztene vissza a hivatalodba!

— Nem is mennék vissza...

— Hát? Mi a további szándékod?

Jóska szerényen mosolygott. Nyugodtan beszélt, mint akinek rendben van a szénája.

— Csak azt várom, hogy némi rend legyen. Veszek itt apáméknak néhány hold földet, ha kerül olyan, amelyiken tisztességes lakóház is van. Apám disznó nélkül unja magát. Én is szeretek gazdálkodni.

— Hát ha van tehetséged hozzá, nézünk neked tanyát.

— Itt telepszek le, legalább lesz a tanyáknak valakijük, akihez hivatalos dolgokban fordulhatnak.

— Nagyon jó lesz... mert bizony kevés az írástudó közöttük.

Kijelentései után Jóska nagyot nőtt nagybátyja szemében.

— Jóravaló gyerek — mondogatta szüleinek.

(Neki három fia volt: hadifogságban. És bizony miattuk nehéz sóhajok szakadtak fel melléből, mikor nem hallotta senki.)

Május hava éppen olyan bájosan mosolygott a meggyalázott magyar földre, mint máskor. Magda és Jóska sétálgattak a vetések közt. Magda unta magát. Számára nem igen akadt munka a háznál... és mivel szórakozott volna? Még csipkét se horgolhatott. A titkos csókák már elvesztették ingerüket s terhes volt az alakoskodás úgy Buboriné, mint Próbálné előtt, akik felügyeltek rá, mintha ártatlan báránya lett volna.

(Valahányszor vészhirok jött, hogy oláhok közelednek, elbujtatták a padláson. Pedig ő nem idegenkedett az oláh tisztektől, akikről ázt hallotta, hogy festik magukat, mint a nők és úgy isszák a pezsgőt, mint a vizet.)

Meg is mondta Jósának:

— Én nem bírom ki itt sokáig. A tyukokkal kelni-feküdni nem nekem való élet. Mit dugdosnak az oláh tisztek elől? Azt se bánám, ha az ördög vinne el innét... csak vinne már!

— Az ördög hagyján, de magyar lány léte csak nem kezdene ki oláh tisztekkel? — kérdezte Jóska rosszalólag.

— Ki én! Szegény lány létemre nem válogathatok.

— Azt beszélsz így, mert a kommunisták tele beszéltek a fejét és ha egy nő tuloz, még rakoncátlanabb, mint egy férfi. Egy kis türelem. Hiszen azért jött velem, mert otthon most könnyen hajba keveredik, akit bevádolnak a rosszakarói. Magát se kimélnék irigyei, akik elkéstek, mikor a szépséget osztogatták. Várnunk kell, amíg a kedélyek lecsillapodnak.

— Kis ideig várok — ha muszáj. De hiszen magába nem tudom, mi ütött? Itt akar maradni. Arról pedig ne is álmodjon, hogy én az átokházi szállásokon töltöm el ifjúságomat.

— Azt én se akarom. Ne pöröljön velem... mert ha beavatom terveimbe, ugys a nyakamba borul.

— Van eszemben! A maga terveiből semmi se lesz, mint a szindarabjából!

— Végzet ellen hiába küzd bárki... de a Végzet se üldöz minden dolgomban, reményem. Az a tervem. Magdus, hogy mi helyet a kedélyek csillapodnak, magát Pesten

helyezem el. Itt irodát nyitok: elintézem az átokházi bérlet ügyes-bajos dolgait. Sok dolgom lesz akkor a fővárosi hivatalokban is. És a fővárosban, ahol senki se ismer bennünket, úgy élünk, ahogy akarunk. Mert pénzem van, hál' Istennek. Volt annyi eszem, hogy nem égettem el a beszolgáltatott kékpénzt.

— Maga olyan nagy gazember, hogy párját ritkítja.

Igy dicsérte Magda. Szeme kacagott. A kilátásba helyezett pesti élet megbékítette. Pesti élet alatt vidéki lányok a szórakozásokat értik. Az nem jut eszükbe, hogy pesti élet folyik a gyárakban, pincelakásokban, büntanyákban s a toloncházban is. És hogy a szép fiatal lányok utja gyakran igen rövid az előkelő mulatóhelyektől a büntanyáig, — vagy a toloncházig.

Ujság járt Átokházára is — a két fiatal olvasta szorgalmasan. Az újságból értesültek a törvényes rend fokozatos helyreállításáról. Mikor elérkezettnek látták az időt, Magda bejelentette, hogy állás után néz Pesten. Nem beszélte le senki... Próbálné legkevésbé, mert titkon rosszalta az ura körülötte való legyeskedését.

(Öreg ember is megbomolhat: ha alkalom van rá.)

Buboriné meg ugys imádkozott, hogy fordítsa el Isten Jóska szívét Magdától, aki, — szerint — nem illett hozzá. Ő ezt nem merte megmondani fiának, aki szemében a megtestesült jószág s okosság volt.

Hosszu pihenés után egy harmatos regelen kifutott a piros autó az átokházi szállások közül Magdával, akinek ölében óriási pipacsokkréta hevert. Arca lángolt, szeméi kacagtak, amint futottak ki a pusztá csendjéből, az unalomból.

Jóska elégedetten nézte s büszkén kormányozta autóját.

A gyönyörű pipacsok mind elhullatták a szirmaikat, mire Pestre értek a fiatalok. Azt nem busultak, szebb virágokat árulnak Budapesten.

BUBORÉKI BUBORI JÓZSEF INGATLANFORGALMI IRODÁJA

Aki ismerte a fővárost a háboru előtt, megdöbben, mikor vizionálta az oláhok elvonulása után. Magda még nem fordult meg benne, hát gyönyörűnek látta akkor is.

(Igaz, a hegyeket, meg a Dunát, meg templomait, színházait az oláhok nem vihették magukkal.)

Aki autón érkezik, elegendő podgyással,

azt minden szállodában előkényen fogadják. Előttük is hajlongott a Meran szálloda portása s a szobapincér. Elsőemeleti szobájuk az összezuzott tükör dacára előkelőnek tetszett a tanyaház meszelt szobájához képest. A bejelentő lapot Jóska így töltötte ki: "Buboréki Bubori József, költő és neje."

Alighogy kissé megpihentek, Magda fodráshoz sietett, Jóska mozijegyekért. Mohón, egyszerre szerettek volna felhabzsolni minden élvezetet.

Az utcákon sápadtan támolyogtak az emberek, akiket a létfentartás napi munkájuk végzésére kényszerített, gépiesen dolgoztak. Még senki se tért magához a megszállás gyalázata után. Ők arra nem ügyeltek. És ha egyiptomi sötétség szakadt volna Budapestre: nekik most virradt. Nem azért, mint-ha annyira elmerültek volna szerelmükben, de mindenik a másik által vélte telérni a sóvárgott gyönyörűségeket. Magdának férfi kellett, aki kitartsa, Jósának feltűnő szerető, akiért irigyeljek.

Budapest éjjeli élete hívta szerelmeseit, villanyfényvel, jazz bandd-el... mindazzal a maradék kopott luxussal, amit összetákolni, foltozni és átfesteni tudott azok élelmessége, akiknek kenyérkeresetük az, hogy másoknak legyen hol szórakozniuk.

És színészek, artisták, táncosnők csaldája se halhat éhen. Az ő ajkukon ott vonaglott a mosoly, mely épen ug mesterségükhöz tartozik, mint a bányászéhoz a csákány, vagy a körműveséhez a malteros kanál.

A táncórület is akkor kezdett fokozódni Budapesten.

Fiatl párunk oly mohón habzsol fel minden élvezetet, mint a kiéhezett az ételt, még ha moslék is: mert izét nem érzi, csak be akar telni vele.

Magda kárpótást keresett azért, mert a háboruban cseperedett fel, szűk falatokon, gyatra ruhákban, folytonos anyai intelmek között.

Anyját lenézte, intéseire mitsem adott. Szerinte anyjának semmi joga se volt ahhoz, hogy őt tisztességre tanítsa — holott ő elbukott. Hozzá még ostobaságból. Ha valaki vét a jó erkölcs ellen s ujját huz a képmutató társadalommal, legyen annyi esze, hogy hasznát is huzzon belőle! Mert az erkölcsstelen nőt lenézi minden nyárspolgár, ha kitaposott cipőben, bekötött fejfel keresi meg egy bódében a mindennapit. — ám ha autóban ül s elegáns ruhában táncol — sokan találhat számára elegendő méntséget.

Magda dicsérte saját esztét: ő mindjárt

a piros autón kezdte. Nem tudott betelni a piros színnel. Pirus ruhát, kalapot és harisnyát vett. Piros gyöngyosrral övezte szép fehér nyakát. Piroskőves gyűrűt húzott ujjára.

Jóska nem volt szűkmarku: megvett neki mindent. És ő is megkapott Magdától mindent, amit kívánt.

A vendéglőből egy penzióba költöztek. Ott a szobákat nemzetközi társaság foglalta el. Egy török nő, állítólag kapitány felesége. Arról beszélt, hogy Párisban nevelkedett. Egy német színésznő, aki még a háboru alatt egy német sebesült kedvéért költözött Budapestre s végleg itt maradt. Lakott közöttük egy vidékről felköltözött fiatal hadigazdag pár is.

Éves lakást szerettek volna bérelni — de nem kaptak. Egy francia nyelvmesternő is lakott ott, aki csupán arisztokratákat tanított.

És ez az előkelő társaság minden tekerés nélkül befogadta a fiatal párt, amit Jóska tapintatosságának köszönhetett. Nem kényszerítette őket arra, hogy rangjukon aluliakkal barátkozzanak, hanem bizalomgerjesztő névjeggyel mutatkozott be: "buboréki Bubori József bankár és neje" — állt rajta. Azt hiszem, Alaskától Marokkóig kevés olyan társaság akad, mely kinéz köréből egy bankárt.

Pár heti szórakozás után bankárunk erre a társaságra bízta Magda további mulatgatását, miután a mézesheket a törvénytelen pároskáknál se tarthatnak örökké...

— Elmégy, drágám? Hová és miért? —

kérdezte Magda minden bankódás nélkül.

— Haza. Átokházára. Megígértem az öregeimnek, hogy házat, földet veszek. És itt az ideje, hogy dolgozzam, mert egy kadal bankó is elfogy, ha nem tesznek hozzá.

Magda nyújtózkodott, mint egy lusta cica. Semmiféle porcikája se kívánta a munkát, sőt a pusztá említése is izgatta.

— És mit dolgozol? Itt bankár vagy s ott parasztnak állsz be? Kételetű leszel, mint a béka, amely megél a szárazon s a vízben is?

— Dehogy. Tudod, hogy gyakran fáj a lábam s nem bírom a paraszti munkát. Az eszem után fogok megélni. Ingatlanközvetítő irodát nyitok Átokházában s kölcsönöket fogok lebonyolítani a megszorult gazdáknak. Szóval a bankár címet azért előlegeztem magamnak, mert az is akarom lenni. Rólad mit mondjak az enyéimnek?

(Folytatása következik.)

MAGYAR Bányászok FIGYELMÉBE

Kitűnő minőségű vonalozott levélpapírból sikerült olcsó árban nagyobb mennyiséget beszerezni és így abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy olvasóinknak

2 dollár 75 centért

tudunk

100 drb. levélpapírt

100 drb. borítékot

szállítani, nevével és címével ellátva.

Használja fel a kedvező alkalmat és rendeljen levélpapírt és borítékot, hogy ön is részesülhessen e ritka olcsóságból.

Készséggel készítünk olyan levélpapírt is, melyre

FÉNYKÉPET NYOMUNK

ennek ára azonban magasabb, mert a metszet készítését fel kell számítanunk.

KÜLDJE BE RENDELÉSÉT

Magyar Bányászlap

1947 PARSONS AVE

1947 PARSONS AVE

COLUMBUS, OHIO

KITÖRT A VESZETTSÉG EGY KISFIUN

Somogyásrd községben nagy részvét mellett temették el Egerszegi László öt éves kisfiút. A kisfiút két héttel ezelőtt megharapta az utcán egy kóbar kutya és arcát összemarta. Édesapja, aki az egyik uradalomban szolgál, orvost hívatott ugyan, de nem szállíhatta be a gyermeket a Pasteur intézetbe. A szerencsétlen gyereken kitört a veszettség és hosszú szenvedés után meghalt. A kaposvári ügyészség megindította a vizsgálatot.

(Pesti Napló)

ÓRIÁSI TÜZVÉSZ EGY VESZPRÉMEGYEI FALUBAN

Tüzvész pusztított a Veszprém megye deveseri járásában levő Kisszállós községben. Este tízenegy óraker kigyulladt egy pajta s a nagy szélben sorra borultak lángba az épületek. A község és a környék tűzoltósága minden erejét megfeszítette, hogy a veszedelem terjedését megakadályozza, ami azonban csak reggelre sikerült. Addig leégett 17 lakóház, 21 pajta és ezenkívül igen sok sertés és baromfi esett a tűz áldozatául. Emberéletben kár nem történt. A tűz oka ismeretlen. A csendőrség megindította a nyomozást.

(Magyarország)

GYILKOS FÉLTÉKENYSÉG

Biczók István jászszentlászlói földműves Csengele községben bálból hazafelé menet egy leány miatt összeveszett haragosával, Balogh Istvánnal, aki előrántotta zsebkését és egyetlen szurással megölte vetélytársát. A felső tanyai csendőrség Baloghot becsallította a szegedi ügyészség fogházába.

(Az Est)

INGYEN asztmában szenvedőknek

Ingyen próba egy módszerrel, amit mindenki kényelmetlenség és idővesztés nélkül kipróbálhat.

Van egy módszerünk az asztma korlátozása és kivárlása, hogy kísérje meg a mi módszerünk. Mindgy, hogy a baj régi, vagy pedig új keletű, legyen az alkalmi vagy krónikus asztma, kísérje meg a mi módszerünket. Mindgy, hogy milyen eghajlat alatt él, hány éves, vagy hogy milyen foglalkozást az. Ha asztmatikus hajai vannak, a mi módszerünk segít en. Különösen azoknak kívánjuk megismertetni módszerünket, akik már eddig is hába kísérleteztek különféle formájú belőlezőkkel, opium preparációkkal, párákkal vagy "patent füstölőkkel". A saját költségükön akarjuk bebizonyítani mindenkinek, hogy a mi módszerünk nem tudjuk szüntetni a nehéz leégést, zshást és az ilyen bajokkal együtt járó rettenetes rohamokat.

A mi ingyenes ajánlatunk sokkal fontosabb, semhogy egy napot is késsen. Irjon meg ma, hogy módszerünket mi-nél hamarabb megismerkedhessek. Pénzt ne küldjön. Egyszerűen csak vágja ki a saját szövegét. Tegye meg ma ma.

INGYEN MINA SZELVÉNY
FRONTIER ASTMA CO.
41 K. Frontier Bldg.
462 Niagara St. Buffalo, N. Y.
Szíveskedjenek nekem megküldeni
ingyen minijukat:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról, bányászoknak.

Keresse meg

(ROKONAIT
FÖLDIJEIT
BARÁTAIT)

Ha van önnek olyan rokona, földije, vagy barátja, akiről rég nem hallott, akinek nem tudja tartózkodási helyét, megtalálhatja könnyen.

TEGYEN KÖZZÉ HIRDETÉST

ebben az újságban, bizonyosan megtalálja akit keres.

RENDEKIVÜL KEDVEZMÉNYES ARON KÖZLJÜK A KERESTETÉSI HIRDETÉSEKET

EGYSZERI KÖZLÉSÉRT

ÖTVEN CENTET

NÉGYSZERI KÖZLÉSÉRT CSAK

EGY DOLLÁRT

SZÁMITUNK

A hirdetéssel tessék azt az összeget küldeni, ahányszor kívánja a hirdetés megjelenését

MAGYAR Bányászlap

1947 PARSONS AVE

COLUMBUS, OHIO

